

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət Nazirliyi

Azərbaycan Milli
Kitabxanası

Nizami Gəncəvi - 880

daycest

2021

Nizami Gəncəvi - 880
Daycest

BAKI - 2021

Tərtibçi:

A.Məmmədova

İxtisas redaktoru:

K.M.Tahirov,

professor,

Əməkdar mədəniyyət iŐ isi

Nizami Gəncəvi – 880: daycest / t rt. ed.
A.Məmmədova; ixtisas red. K.Tahirov.- Bakı, 2021. - 114
s.

Azərbaycan Respublikasında 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvi bəşəriyyətin bədii fikir salnaməsində yeni səhifə açmış nadir şəxsiyyətlərdəndir. Nəhəng sənətkarın xalqımızın mənəviyyatının ayrılmaz hissəsinə çevrilmiş parlaq irsi əsrlərdən bəri Şərqi misilsiz mədəni sərvətlər xəzinəsində özünəməxsus layiqli yerini qoruyub saxlamaqdadır.

Nizami Gəncəvi ömrü boyu dövrün mühüm mədəniyyət mərkəzlərindən olan qədim Azərbaycan şəhəri Gəncədə yaşayıb yaradaraq, Yaxın və Orta Şərq fəlsəfi-ictimai və bədii-estetik düşüncə tarixini zənginləşdirən ecazkar söz sənəti incilərini də məhz burada ərsəyə gətirmişdir. Nizami Gəncəvinin geniş şöhrət tapmış “Xəmsə”si dünya poetik-fəlsəfi fikrinin zirvəsində dayanır. Mütəfəkkir şair çox sayda davamçılarından ibarət böyük bir ədəbi məktəbin bünövrəsini qoymuşdur. Nizamının ən məşhur kitabxana və muzeyləri bəzəyən əsərləri Şərq miniatur sənətinin inkişafına da təkan vermişdir.

Nizami dühası hər zaman dünya şərqşünaslığının diqqət mərkəzində olmuşdur. Ölkəmizdə Nizami sənətinin öyrənilməsi və tanınması sahəsində xeyli iş görülmüş, əsərlərinin nizamişünaslıqda yüksək qiymətləndirilən elmi-tənqidi mətni hazırlanmış, kitabları nəfis tərtibatda və kütləvi tirajla nəşr edilmişdir. Nizamının ədəbiyyatda və incəsənətdə yaddaqalan obrazı yaradılmışdır. Mütəfəkkir şairin doğma şəhəri Gəncədə məqbərəsi, Bakıda, Sankt-Peterburqda və Romada heykəlləri ucaldılmışdır. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Ədəbiyyat İnstitutu və Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi Nizami

Gəncəvinin adını daşıyır. Böyük Britaniyanın Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi Mərkəzi uğurla fəaliyyət göstərir.

Nizami Gəncəvinin yubileyləri ölkəmizdə hər zaman təntənə ilə keçirilmişdir. Dahi şairin 800 illik yubileyi onun irsinin tədqiqi və təbliğində əsaslı dönüş yaratmışdır. Azərbaycanın klassik ədəbi-mədəni irsinə həmişə milli təəssübkeşlik və vətənpərvərlik mövqeyindən yanaşan ümummilli lider Heydər Əliyev Nizami irsinə də xüsusi diqqət yetirmişdir. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1979-cu ildə qəbul olunmuş “Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin irsinin öyrənilməsinə, nəşrinə və təbliğinə daha da yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında” qərar Nizami yaradıcılığının tədqiqi və təbliği üçün yeni perspektivlər açmışdır. Ölməz sənətkarın 1981-ci ildə Ulu Öndərin bilavasitə təşəbbüsü və iştirakı ilə keçirilən 840 illik yubiley mərasimləri ölkənin mədəni həyatının əlamətdar hadisəsinə çevrilmişdir. 2011-ci ildə Nizami Gəncəvinin 870 illiyi dövlət səviyyəsində silsilə tədbirlərlə geniş qeyd edilmişdir.

2021-ci ildə dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi tamam olur. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, qüdrətli söz və fikir ustasının insanları daim əxlaqi kamilliyə çağıran və yüksək mənəvi keyfiyyətlər aşılayan zəngin yaradıcılığının bəşər mədəniyyətinin nailiyyəti kimi müstəsna əhəmiyyətini nəzərə alaraq qərara alıram:

1. 2021-ci il Azərbaycan Respublikasında “Nizami Gəncəvi İli” elan edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti “Nizami Gəncəvi İli” ilə bağlı tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 5 yanvar 2021-ci il.

Tərtibçidən

Bu il dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi tamam olur. Bu münasibətlə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 5 yanvar 2021-ci il tarixli Sərəncamı ilə 2021-ci ili “*Nizami Gəncəvi İli*” elan etmişdir.

Təqdim olunan daycestdə - (“*digest*”- ingilis dilindən tərcümədə “*xülasə*”, “*toplu*” mənasını verir) Nizami Gəncəvi haqqında 2017-2021-ci illərdə (may ayına qədər) dövrü mətbuat səhifələrində dərc edilmiş 150-dən artıq məqalə araşdırılmış və seçmə yolu ilə istifadəçilərin diqqətinə çatdırılmışdır.

Daycestin hazırlanmasında əsas məqsəd geniş istifadəçi kütləsini görkəmli şairin həyat və yaradıcılığı, ölməz irsi haqqında dərc olunmuş materiallarla tanış etməkdən ibarətdir. Daycestdə məqalələr illər üzrə, daxildə isə əlifba ardıcılığı ilə verilmişdir.

Nəşrlə bağlı rəy və təkliflərini Milli Kitabxanaya ünvanlayan mütəxəssis və oxuculara əvvəlcədən öz minnətdarlığımızı bildiririk.

Ünvan: AZ-1000 Bakı şəh., Xaqani küç. 57

E-mail: metodik@mail.ru

URL: www.anl.az

Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı

Azərbaycanın görkəmli şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvi 1141-ci ildə Gəncə şəhərində anadan olmuşdur. Özüne Nizami Gəncəvi təxəllüsü qəbul etmiş İlyas Yusif oğlu Gəncə şəhərində mədrəsə təhsili almış, həyatını əsasən bu şəhərdə keçirmişdir. Ana dilindən başqa ərəb, fars və yunan dillərini də bilən şair həmçinin, qədim yunan tarixi və fəlsəfəsini, hind fəlsəfəsini, astronomiyasını, tibb və həndəsə elmlərini öyrənmişdir.

Gəncə şəhərində, dəfn olduğu yerdə məzarı üzərində məqbərəsi tikilmişdir. 1947-ci ildə məqbərədə aparılan qazıntı işləri zamanı onun sinə daşı tapılmışdır. Həmin daşdan şairin 1209-cu il mart ayının 12-də dünyasını dəyişdiyi müəyyən edilmişdir.

Nizami Gəncəvi yaradıcılığa lirik şeirlərlə başlamışdır. Əsərlərindən məlum olur ki, şair böyük divan yaratmış, qəzəl və qəsidələr müəllifi kimi şöhrətlənmişdir. Lakin Şərq təzkiyəçilərinin 20 min beyt həcmində olduğunu qeyd etdikləri bu divandakı şeirlərin çox az hissəsi dövrümüzədək gəlib çatmışdır. Nizami Gəncəvi bütün yaradıcılığı boyu lirik şeirlər yazmış, sonralar poemalarında irəli sürdüyü mütərəqqi ictimai-fəlsəfi fikirlərini ilk dəfə həmin şeirlərində ifadə etmişdir. Onun lirikası yüksək sənətkarlığı, məhəbbətə dünyəvi münasibəti, insan taleyi haqqında humanist düşüncələri ilə seçilir.

Nizami Gəncəvi dünya ədəbiyyatı tarixinə məsnəvi formasında yazdığı beş poemadan ibarət “*Xəmsə*” (“*Beşlik*”) müəllifi kimi daxil olmuşdur.

1177-ci ildə bitirdiyi “Məxzənüləsrar” (“Sirlər xəzinəsi”) adlı ilk poeması şairə böyük şöhrət qazandırmışdır. III Toğrulun sifarişi ilə qələmə aldığı “Xosrov və Şirin” poemasını 1180-ci ildə bitirmiş və

Məhəmməd Cahan Pəhləvana göndərmişdir. Cahan Pəhləvanın ölümündən sonra taxta çıxan Qızıl Arslan Gəncə yaxınlığında öz çadırında şairlə görüşmüş, nəsihətlərini dinləmiş və ona Həmdünyan adlı bir kənd bağışlamışdır. 1188-ci ildə Şirvan hökmdarı I Axsitan şairə “Leyli və Məcnun” mövzusunda əsər yazmağı sifariş etmişdir. Nizami Gəncəvi bundan boyun qaçırmaq istəsə də, oğlunun təkidi ilə təklifi qəbul etmiş və qısa müddətdə “Leyli və Məcnun” poemasını (Şərqdə ilk dəfə) yaratmışdır. 1196-cı ildə Ələddin Körpə Arslanın adına “Yeddi gözəl” əsərini, nəhayət, ömrünün sonlarına yaxın bütün ədəbi-estetik, ictimai, fəlsəfi görüşlərini yekunlaşdırdığı “İsgəndərnəmə” (təqr. 1200-1203) poemasını qələmə almışdır.

Şairin humanizm konsepsiyası ilk dəfə Yaxın Şərqdə didaktik-fəlsəfi şeirin ən yaxşı nümunəsi sayılan “Sirlər xəzinəsi” poemasında geniş şəkildə təcəssüm olunmuşdur. Belə ki, şair poemada insanları ədalət, düzlük, xeyirxahlıq və dostluğa çağırmış, dövrünün zalım hökmdarlarına tarixdən gətirdiyi ibrətamiz misallarla əxlaqi tərbiyə verməyə çalışmış, zülmkar hakimləri kəskin tənqid atəşinə tutmuşdur.

Nizami Gəncəvi Şərq ədəbiyyatında ilk dəfə məhəbbəti fəlsəfi mənada şərh edərək nəcib məhəbbət konsepsiyasını “Xosrov və Şirin” poemasında yaratmışdır. Poemanın qəhrəmanının tarixi şəxsiyyət olmasına baxmayaraq, şair, əsasən məhəbbətin qüdrətini tərənnüm etmişdir. Əsərin baş qəhrəmanı Şirinin simasında qadınlığın ən gözəl xüsusiyyətərini toplayan şair Yaxın Şərq ədəbiyyatında ilk dəfə müsbət qadın surəti yaratmışdır.

Mövzusu ərəb əfsanəsindən götürülmüş “Leyli və Məcnun” poemasının qəhrəmanı Qeysin öz məktəb yoldaşı Leylini sevməsi dövrünün qaydalarına uyğun

gəlmədiyi üçün onu Məcnun (divanə) adlandırmışlar. Sərt qayda-qanunlar hər iki gəncin saf sevgisinin qarşısını kəsir və Leylini sevmədiyi İbn Salama ərə verirlər. Bu faciəli məhəbbət hər iki nakam gəncin ölümü ilə bitir. Nizami Gəncəvinin poemaları içərisində ən çox təqlid edilərək, dönə-dönə işlənən də məhz “Leyli və Məcnun” poeması olmuşdur.

Nizami Gəncəvi yaradıcılığının zirvəsi “İsgəndərnamə” poeması hesab edilir. Şair əvvəlki əsərlərində qoyduğu mühüm ictimai-siyasi və fəlsəfi fikirlərinə bu əsərində yekun vurmuşdur. İki hissədən ibarət olan əsərin birinci hissəsi “Şərəfnamə”, ikinci hissəsi isə “İqbalnamə” adlanır. Əsərin baş qəhrəmanı Makedoniyalı İsgəndərdir. Birinci hissədə İsgəndərin müharibələrindən, ikinci hissədə isə daha çox ictimai-siyasi, fəlsəfi məsələlərdən bəhs olunur. Şərq ədəbiyyatı tarixində Nizami Gəncəvi ilk dəfə olaraq qadını yüksək insani keyfiyyətlərə malik ülvə varlıq kimi təsvir etmişdir. “İsgəndərnamə” əsərində o, Nüşabə kimi hünərli qadın hökmdarın mərdliyini, ağıllı, gözütöx, uzaqqörən olmasını, onun ölkəni müdafiə etmək bacarığını yeri gəldikcə xatırlamış və müasirlərini bu şərəfli tarixdən öyüd almağa çağırmışdır.

Nizami əsərlərini dövrün tələbinə uyğun olaraq fars dilində yazmışdır. O, türk dilində yazmamasını “Leyli və Məcnun” əsərində özünə qüsurlu tutmuş, sonra “Yeddi gözəl”də bu məsələyə bir daha toxunmuşdur. Burada hadisələr yeddiliklər üzərində qurulmuşdur. Poemada şahzadə qızların yerləşdikləri günbəzlərin rəngləri yeddi səyyar ulduzla, həftənin yeddi günü ilə əlaqələndirilir. Qızların söylədiyi nağıllar isə əsərin əsas qayəsi olan adil hökmdar ideyası ilə səsleşir.

Böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin əsərlərində dünya ölkələrindən, ayrı-ayrı xalqların

həyatından geniş şəkildə bəhs olunur. Onun bütün bəşəriyyət haqqında yazılmış “Xəmsə”si bütövlükdə insanlıq üçündür.

Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı humanizmi və yüksək sənətkarlığı ilə Zaqafqaziya, Yaxın Şərqi xalqları (fars, tacik, hind, əfqan, kürd, türkmən, özbək, qazax, qırğız və s.) ədəbiyyatlarının inkişafına güclü təsir göstərmiş, əsərləri dünya mədəniyyəti xəzinəsinə daxil olmuşdur.

Nizami Gəncəvi həm də böyük vətənpərvər idi. O, bütün əsərlərində təsvir etdiyi hadisələri Vətəni Azərbaycanla əlaqələndirməyə, Vətəninin qüdrətli günlərini tərənnüm etməyə çalışmışdır. Onun əsərlərində Azərbaycan mövzusunun özünəməxsus yeri vardır. Azərbaycanın Bərdə şəhərini vəsf etdiyi məqamlarda şairin Vətən sevgisi aşkar şəkildə nəzərə çarpır.

Dünya şöhrətli dahi Nizami Gəncəvi, hər şeydən əvvəl, böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiridir. Bu qüdrətli sənətkarı Azərbaycan xalqı dünyaya bəxş etmişdir. Nizaminin əsərləri dünyanın əksər mədəni xalqlarının dillərinə tərcümə olunmuşdur. Əsərlərinin nadir əlyazma nüsxələri dünyanın bir çox xarici ölkə şəhərlərinin – Moskva, Sank-Peterburq, Daşkənd, Təbriz, Tehran, Qahirə, İstanbul, Dehli, London, Paris və s. məşhur kitabxana, muzey və əlyazmaları fondlarında qiymətli incilər kimi qorunub saxlanılır.

Şairin poemalarının süjeti əsasında opera (Niyazi “Xosrov və Şirin”, B.V.Asafyev “Slavyan gözəli”), baletlər (Q.Qarayev “Yeddi gözəl”), simfonik poemalar (“Leyli və Məcnun”) yazılmış, sözlərinə mahnı və romanslar (Ü.Hacıbəyli “Sənsiz”, “Sevgili canan”, T.Quliyev “Gözün aydın gözümə”, F.Əmirov “Gülüm”, C.Cahangirov “Gül camalın” və s.) bəstələnmişdir.

M.S.Ordubadinin “Qılınc və qələm” romanı, M.Hüseynin “Nizami” pyesi, B.Azəroğlunun “Nizami

Gəncəvi” poeması, İ.Hüseynovun “Nizami” ssenarisi, Ə.Bədəlbəylinin “Nizami” operası, F.Əmirovun “Nizaminin xatirəsinə” simfoniyası və “Nizami” baleti və s. əsərlər Nizami Gəncəviyə həsr olunmuşdur. 1983-cü ildə İ.Hüseynovun “Nizami” ssenarisi əsasında iki seriyalı “Nizami” bədii filmi çəkilmişdir. Q.Xalıqov şairin portretini, heykəltəraş F.Əbdürrəhmanov isə heykəl abidəsini yaratmışdır.

Ulu öndərimiz Heydər Əliyev Nizami irsinə, onun ölməz yaradıcılığına xüsusi diqqət yetirmişdir. Məhz onun sayəsində Nizamişünaslıq elmi yaranmış, haqqında sanballı tədqiqat əsərləri, monoqrafiyalar yazılmış, dünyada ilk dəfə olaraq əsərlərinin elmi-tənqidi mətni hazırlanmışdır. Şairin anadan olmasının 800 və 840 illik yubileyləri geniş miqyasda qeyd edilmişdir. Ümummillilərin liderin təşəbbüsü ilə 1979-cu ildə “Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin ədəbi irsinin öyrənilməsinə, nəşrinə və təbliğinə yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında”, 1981-ci ildə isə “Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 840 illiyi haqqında” qərarlar qəbul olunmuşdur. 1979-cu ildə Azərbaycan SSR EA (indiki AMEA) Rəyasət Heyəti nəzdində “Nizami Komissiyası” yaradılmış, EA Ədəbiyyat İnstitutunda Nizamişünaslıq şöbəsi açılmışdır. 1991-ci ildə Nizami Gəncəvinin 850 illiyi münasibətilə SSRİ-nin “1 rubllıq yubiley monetası”, 1993-cü ildə isə şairin adına kəsilmiş pul “500 Azərbaycan manatı” tədavülə buraxılmışdır.

1991-ci ildə Moskvada, 2000-ci ildə Sankt-Peterburqda, 2004-cü ildə Özbəkistanda, 2005-ci ildə Moldovanın Kişinyov şəhərində dahi şairə abidə ucaldılmışdır.

Ölməz şairin 870 illik yubileyi də dövlət səviyəsində qeyd edilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri

Nizami Gəncəvinin 870 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” 2011-ci il 23 dekabr tarixli Sərəncamına əsasən geniş hazırlıq işləri aparılmış, Nizaminin məqbərəsi ən müasir Şərq memarlığı üslubunda bərpa edilmiş, onun ətrafı yenidən qurulmuş, sahəsi genişləndirilərək yeni xiyabanlar salınmışdır. Burada Nizami Gəncəvi muzeyinin inşasına başlanılmış, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin tikintisi üçün hazırlıq işləri aparılmışdır.

Dahi Azərbaycan şairinin misilsiz xidmətləri xalqımız, dövlətimiz tərəfindən hər zaman layiqincə qiymətləndirilmişdir. Onun adını əbədləşdirmək üçün Bakının rayonlarından biri, Bakı Metropoliteni stansiyası və paytaxtın mərkəzi küçələrindən biri, həmçinin, mədəniyyət müəssisələrinin bir qismi – “Nizami” adına kinoteatr, kitabxana, muzey şairin adı ilə adlandırılmışdır. AMEA-nın Ədəbiyyat İnstitutu və Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyi dahi şairin adını daşıyır.

2012-ci il aprel ayının 20-də İtaliyanın paytaxtı Roma şəhərində “Villa Borghese” parkında Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi və Azərbaycanın İtaliyadakı səfirliyinin əməkdaşlarının iştirakı ilə Nizami Gəncəvinin abidəsinin açılışı olmuşdur.

2012-ci ildə M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanası tərəfindən ilk dəfə olaraq “Nizami Gəncəvi” fundamental biblioqrafiyasını (632 səh.) nəşr etmişdir.

2013-cü ildə akademik Nərgiz Paşayevanın dəstəyi ilə Azərbaycanın zəngin tarixi-mədəni irsinin öyrənilməsi və beynəlxalq elmi ictimaiyyətə tanıtmaya məqsədilə Böyük Britaniyada Oksford Universitetinin nəzdində dahi mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin adını daşıyan “Azərbaycanşünaslıq və Qafqazşünaslıq Mərkəzi” yaradılmışdır. Mərkəz hal hazırda da uğurla fəaliyyət göstərməkdədir.

2021-ci ildə dünya ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, bəşəriyyətin bədii fikir salnaməsində yeni səhifə açmış nadir şəxsiyyətlərdənbiri olan dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 illiyi tamam olur.

Dövlətimizin başçısı qüdrətli söz və fikir ustadının insanları daim əxlaqi kamilliyə çağıran və yüksək mənəvi keyfiyyətlər aşılaman zəngin yaradıcılığının bəşər mədəniyyətinin nailiyyəti kimi müstəsna əhəmiyyətini nəzərə alaraq bu ili ölkəmizdə **“Nizami Gəncəvi İli”** elan etmişdir. Prezident İlham Əliyevin 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi ili” elan olunması haqqında imzaladığı sərəncam Nizami Gəncəvi kimi dünya miqyaslı qüdrətli sənətkara yenidən dönüş üçün Azərbaycan ziyalılarını səfərbər olmağa çağırır.

2017

Abdullayeva, S. Musiqidə Nizami / Səadət Abdullayeva // Qobustan: Sənət toplusu.-2017.- №3.- S.-70-73.

[http://www.anl.az/down/megale/qobustan/2017/3/578367\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/qobustan/2017/3/578367(megale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”si, qəzəlləri və obrazı əsasında yazılan musiqi əsərləri haqqında oxuculara məlumat verilir. Müəllif burada qeyd edir ki, bu musiqi əsərləri klassik musiqinin bütün janrlarını əhatə edir və əksəriyyəti şairin yubileyləri münasibəti ilə yazılmışdır.

Abdullayeva, S. Nizami Gəncəvinin “Xəmsə” sində musiqi məkanı / Səadət Abdullayeva // Mədəniyyət.az.- 2017.- №2.- Mart-Aprel.- S.64-65.

[http://www.anl.az/down/megale/medeni/az/2017/mart-aprel/559422\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/medeni/az/2017/mart-aprel/559422(megale).pdf)

Məqalədə qeyd olunur ki, dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinə daxil olan əsərlərdə göstərilən ölkə, şəhər, dağ, çöl, dəniz, körfəz, çay və s. adları izləməklə bu əsərlərdə cərəyan edən hadisələrin yerini müəyyənləşdirmək mümkündür.

Müəllif bu adların məkanlar üzrə necə qruplaşdığını da oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Azəri, L. “Yeddi gözəl” əsəri əsasında səs instalyasiyası / Lalə Azəri // Mədəniyyət.-2017.- 20 dekabr.- S.11.

<http://www.anl.az/down/megale/medeni/et/2017/dekabr/568663.htm>

Məqalədə dekabrın 14-də Höte İnstitutunun (Goethe-Institut) təşəbbüsü ilə Bakıda keçirilən “İpək Yolu” festivalı çərçivəsində Şirvanşahlar sarayında Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” əsəri əsasında hazırlanan “Vertiqo” səs instalyasiyasının təqdimatından bəhs olunur. Tədbir “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi və “Goethe-Zentrum Bakı”nın birgə təşkilatçılığı ilə reallaşdırılmışdır.

Cəfərov, N. Londonda Nizami miqyası və ya akademik Nərgiz Paşayevanın yeni uğuru / Nizami Cəfərov // Ədəbiyyat qəzeti.- 2017.- 10 iyun.- S.2-3.

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2017/iyun/547417.htm>

Məqalədə Londonda çox möhtəşəm və tarixi bir muzeydə Oksford Universiteti Nizami Mərkəzinin nəşr etdiyi kitabın – görkəmli şərqşünas, professor Y.E.Bertelsin ingilis dilinə çevrilmiş “Böyük Azərbaycan şairi Nizami” monoqrafiyasının təqdimatından bəhs olunur. Bu təqdimat Oksford Universitetinin Nizami Gəncəvi adına Azərbaycanşünaslıq və Qafqazşünaslıq Proqramının nəşrə hazırlanan kitabları silsiləsindən ilk elmi kitab və ilk akademik tərcümə hesab olunur.

Burada həmçinin professor Nərgiz Paşayevanın çıxışı da ətraflı şəkildə oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Eyvazlı, G. “Xosrov və Şirin” : Nizami əsərlərində karma qanunu-kishi və qadın münasibətləri / Günel Eyvazlı //

Ədəbiyyat qəzeti.-2017.- 7 oktyabr.- S.29.

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyyat/2017/oktyabr/559114.htm>

Məqalədə Nizami Gəncəvinin “Xosrov və Şirin” əsərində kişi və qadın münasibətləri, onların həyata fərqli baxışı, qadınların nə istədikləri, kişilərin gözləntiləri və reallığın nədən ibarət olduğu özünəməxsus şəkildə izah olunmuşdur.

Müəllif qeyd edir ki, Nizami Gəncəvi tərəzinin gözüne qoyduğu hər iki fərd haqqında, iki fərqli dünya haqqında fikirlərini tərəfkeşlik etmədən yarada bilmişdir.

Əfəndiyev, E. Nizami və onun tədqiqatçısı haqqında bir neçə söz / Elçin Əfəndiyev // Ədəbiyyat qəzeti.- 2017.- 23 sentyabr.- S.2.

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyyat/2017/sentyabr/557413.htm>

Məqalədə xalq yazıçısı Elçinin Oksford Universitetinin Londonda ingilis dilində və Bakıda Azərbaycan dilində nəşr olunmuş “Böyük Azərbaycan şairi Nizami” kitabına yazdığı önsözdən bəhs edilir.

Burada həmçinin bildirilir ki, Oksford Universitetindəki Mərkəz bilavasitə professor Nərgiz Paşayevanın təşəbbüsü ilə yaradılmış və onun rəhbərliyi ilə artıq ciddi fəaliyyətə başlamışdır.

Əlibəyli, Ş. Nizaminin poetik dili yeni tədqiqatlarda / Şəfəq Əlibəyli // Kredo.- 2017.- 15 mart.- S.14.

<http://www.anl.az/down/megale/kredo/2018/mart/582215.jpg>

Məqalədə ömrünün 50 ildən çoxunu Nizami yaradıcılığına həsr etmiş, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Mənzərə Məmmədovanın “Nizami Gəncəvi dilinin leksik üslubu (“İsgəndərnamə” əsəri əsasında)” mövzusunda tədqiqatının əhəmiyyətindən bəhs olunur.

Müəllif qeyd edir ki, onun “Nizami Gəncəvi dilinin leksik üslubu (“İskəndərnamə” əsəri əsasında)” mövzulu doktorluq dissertasiyası və oxşar adlı monoqrafiyası klassiklərimizin farsdilli əsərlərinin dil və üslub məsələlərinin tədqiqi sahəsində, nizamişünaslıqda elmi-nəzəri və praktiki əhəmiyyətə malik olan dəyərli bir elmi tədqiqatdır.

Müəllif burada qeyd edir ki, M.Məmmədovanın 2009-cu ildə “Şərəfnamə” əsəri əsasında nəşr etdiyi “Nizami Gəncəvi dilinin lüğəti” də tədqiqat işi üçün böyük zəmin yaratmışdır.

Əliyev, Z. Nizami Gəncəvinin obrazı necə yaradılıb?: Bir əsərin tarixçəsi / Ziyadxan Əliyev // Mədəniyyət.- 2017.- 28 aprel.- S.13.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2017/aprel/540172.htm>

Məqalədə şairin rəngkarlıq və heykəltəraşlıq obrazının yaradılması üçün təşkil olunmuş müsabiqədən bəhs olunur. Müəllif qeyd edir ki, müsabiqədə R.Topçubaşova, K.Xanlarov, H.Haqqverdiyev, T.Tağıyev, A.Qasimov, M.Nəcəfov, B.Semyonov və başqa tanınmış rəssamların adına rast gəlmək mümkündür.

Sonda qeyd olunur ki, dahi şairin həm Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyini bəzəyən rəngkarlıq portreti, həm də Bakı və Gəncə şəhərlərindəki heykəlləri bu günə qədər Azərbaycan təsviri sənətinin uğuru kimi dəyərləndirilməkdədir.

Əliyeva, N. Nizami irsinin leksikası araşdırılır / Nərgiz Əliyeva // 525-ci qəzet.- 2017.- 8 noyabr.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2017/noyabr/562424.htm>

Məqalədə Vəfa Hacıyevanın Nizami irsində bəzi problemlərin, xüsusən, onun dil-üslub cəhətlərinin öyrənilməsi sahəsində apardığı araşdırmalardan bəhs edilir.

Burada qeyd olunur ki, V.Hacıyeva Nizami Gəncəvinin zəngin yaradıcılığının bəhrəsi kimi özündə ümumbəşəri problemləri əks etdirən ölməz “Xəmsə”sində beş məsnəvinin giriş hissələrinə daxil olan və onun dünyagörüşünün dini aspektini ehtiva edən fəsilləri tədqiqata cəlb etmişdir.

Əliyeva, N. “Şeyx Nizami”yə və müəllifinə “yeni həyat” verən nəşr: Və ya “üzdənirəq alimlərə” tutarlı cavab / Nərgiz Əliyeva // Kəspı.- 2017.- 1 fevral.- S.15.

http://anl.az/down/meqale/kaspi_az/2017/fevral/526260.pdf

Müəllif burada Mirzə Məhəmməd Axundovun Nizami Gəncəvi haqqında ilk dəfə ana dilində qələmə aldığı Azərbaycan Nizamişünaslığı və ədəbiyyatşünaslığına

əvəzsiz töhfə sayılan “Şeyx Nizami” adlı kitabından bəhs edir.

Məqalədə “Azərbaycan şairi Nizami” monoqrafiyasının müəllifi Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin “Şeyx Səfi” kitabına verdiyi dəyər də öz əksini tapmışdır.

Hacıyev, S. Nizami Gəncəvinin milli və ədəbi kimliyinə Rəsulzadə baxışı / Siracəddin Hacıyev // 525-ci qəzet.- 2017.- 30 mart.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2017/mart/534851.htm>

Məqalədə Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin “Azərbaycan şairi Nizami” monoqrafiyasından danışılır. Burada bildirilir ki, M.Ə.Rəsulzadə Nizami Gəncəvi ilə bağlı yazılmış türkcə, farsca, rusca, Avropa dillərində olan mənbələri diqqətlə oxumuş, təhlil etmiş, sistemləşdirmiş, tənqidi münasibət bildirmişdir. Alim fars dilini mükəmməl bildiyindən Nizamini orijinaldan oxumuş, istifadə etdiyi nümunələri öncə farsca, sonra isə Azərbaycan türkcəsində vermişdir.

Hacıyev, S. Nizamiyə görə insanın dünya təsəvvürü / Siracəddin Hacıyev // Dil və ədəbiyyat. Beynəlxalq elmi-nəzəri jurnal.- 2017.- №3(103).- S.144-147.

[http://www.anl.az/down/meqale/dil_edebyyat/2017/3/677855\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/dil_edebyyat/2017/3/677855(meqale).pdf)

Məqalədə AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi dosent Hacı Siracəddin

Qənimət oğlunun “Sirlər Xəzinəsi” dastanındakı “Dünyanın axırı haqqında” adlı onuncu məqaləsinin şərhindən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, Nizaminin məqaləni belə adlandırmağında əsas məqsədi insanın dünya, həyat, ölüm, axirət təsəvvürünü doğru anlayışlarla ifadə etmək, hər iki dünyanın səadətinin yolunu göstərməkdən ibarətdir.

Həbibbəyli, İ. Böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi: / İsa Həbibbəyli // Respublika.- 2017.- 28 dekabr.- S.6.
<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2017/dekabr/568074.pdf>

Məqalədə Şərqi görkəmli sənətkarı, qüdrətli Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığından, əsərlərindən bəhs edilir. Müəllif burada N.Gəncəvinin “Xəmsə”sinə daxil olan poemalar haqqında qısa məlumatı oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Sonda qeyd olunur ki, böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi bütün zamanların və gələcəyin qüdrətli mütəfəkkiri kimi əbədiyyət qazanmışdır.

Kiyevdə “Nizami Gəncəvi” yaradıcılıq gecəsi keçirilib // Palitra.- 2017.- 8 noyabr.- S.15.
<http://www.anl.az/down/meqale/palitra/2017/noyabr/562213.htm>

Məqalədə Ukraynada Azərbaycanlı Gənclər Birliyinin (UAGB) Gənclik Mərkəzində “UAGB-də əfsanələr canlanır” layihəsi çərçivəsində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəviyə həsr edilmiş yaradıcılıq gecəsindən bəhs olunur.

*Qaliboğlu, E. Nizami Gəncəvi
Azərbaycan şairidir / Elçin Qaliboğlu //
Xalq Cəbhəsi.- 2017.- 19 oktyabr.- S.14.
[http://www.anl.az/down/meqale/xalqceb
hesi/2017/oktyabr/559039.htm](http://www.anl.az/down/meqale/xalqcebhesi/2017/oktyabr/559039.htm)*

Məqalədə qeyd olunur ki, farsçılıq Nizami Gəncəvinin fars şairi olması ideyasını ortaya atmaqla Azərbaycanın belə bir mənəvi sərvəti yetirmək qüdrətində olmadığı təəssüratını yaratmağa çalışmışdır.

Azərbaycan müstəqilliyə çıxdıqdan sonra Nizami yaradıcılığında türklük məsələsilə bağlı aparılan elmi araşdırmalardan bəhs edən müəllif burada filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Xədicə İskəndərlinin araşdırmalarını da oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

*Qaliboğlu, E. Nizami Gəncəvinin başəri
sevğisi: Böyük şairin yaradıcılığı hər
şeydən öncə Azərbaycan mənəviyyatının
bənzərsiz ifadəsi, çağından yüksək
yaradıcı hadisə kimi diqqəti çəkir /
Elçin Qaliboğlu // Xalq Cəbhəsi.- 2017.-
7 noyabr. - S.13.
[http://www.anl.az/down/meqale/xalqceb
hesi/2017/noyabr/562073.htm](http://www.anl.az/down/meqale/xalqcebhesi/2017/noyabr/562073.htm)*

Məqalədə Nizami Gəncəvinin yaradıcılığında əsas istiqamətlərdən biri olan eşq mövzusunun bəhs edilir.

Müəllif burada həmçinin “Xəmsə”nin dördüncü poeması olan “Yeddi gözəl”də Nizaminin türkcə və türklüyə sonsuz məhəbbət və ehtiramından da söz açır. Şairin poemada yeddi ölkənin sırasında üç türk ölkəsini

təsvir etməsi onun milli mənsubiyyəti və türk xalqına məhəbbəti haqqında əyani təsəvvür yaratmaqdadır.

Qocayeva, S. Şairlər mədhlər yazıb, dolanışıklarını təmin edirdilər: Sevinc Qocayeva: “Yaponlar Nizami Gəncəvi yaradıcılığını çox sevirlər” / Sevinc Qocayeva; müsahibəni apardı: Cahən Seyidzadə // Kaspi.- 2017.- 15-17 aprel.- S.12-13.

http://anl.az/down/meqale/kaspi_az/2017/aprel/537889.pdf

Məqalədə dosent, filologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Sevinc Qocayeva ilə aparılan müsahibədən bəhs olunur. Müsahibə zamanı görkəmli Azərbaycan alimi, şərqşünas Malik Mahmudovun “Ərəbcə yazmış Azərbaycanlı şair və ədiblər” monoqrafiyasından, eləcə də orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatından bəhs olunur.

S.Qocayeva öz müsahibəsində qeyd edir ki, yaponların əcnəbi şairlər içərisində ən çox təqdir etdikləri Nizami yaradıcılığıdır.

Məmmədova, M. Nizami Gəncəvinin siyasi aforizmləri haqqında / Mənzərə Məmmədova // Dil və ədəbiyyat. Beynəlxalq elmi-nəzəri jurnal.- 2017.- №3(103). - S.277-280.

[http://www.anl.az/down/meqale/dil_ede_biyvat/2017/3/678775\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/dil_ede_biyvat/2017/3/678775(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvinin siyasi aforizmləri əks olunmuşdur. Burada şairin “İskəndərnamə” əsərindən

götürülən siyasi aforizmlər formasına və harada istifadə olunmasına görə qruplaşdırılmışdır.

Nərgiz Paşayeva: “Ən müqəddəs vəzifəmiz Nizami Gəncəvinin adını Oksford Universitetində daimi yaşatmaqdır” // Səs.-2017.- 2 may.- S.10.

<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2017/may/540408.jpg>

Məqalədə aprelin 28-də Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında (AMEA) keçirilən ümumi yığıncaqdan bəhs olunur. AMEA-nın 54 həqiqi üzvü və 103 müxbir üzvünün qatıldığı geniş toplantıda “Azərbaycan Respublikasının Nizami Gəncəvi adına Qızıl medalı” sahiblərinə təqdim olunmuşdur.

Qeyd olunur ki, təltif olunanlar arasında Oksford və Nyu-York Universitetlərinin professoru Robert Hoyland və AMEA-nın müxbir üzvü, professor Nərgiz Paşayeva da var idi.

Nizami Gəncəvi Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının dahisi kimi // Azad Azərbaycan.- 2017.- 9 dekabr.- S.5.

http://www.anl.az/down/meqale/az_azer_baycan/2017/dekabr/567069.htm

Məqalədə AMEA Naxçıvan Bölməsinin İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutunda “Nizami Gəncəvi Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının dahisi kimi” mövzusunda keçirilən elmi konfransdan bəhs olunur.

Nizaminin “Xəmsə”sinin özbəkçə nəşrinin təqdimatı keçirilib // Mədəniyyət.- 2017.- 8 noyabr.- S.15.
<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2017/noyabr/562295.htm>

Məqalədə Əlişir Nəvai adına Özbəkistan Milli Kitabxanasında dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinin özbək dilində nəşrinin təqdimat mərasimindən bəhs olunur.

Nizaminin “İqbalnamə”si özbək dilində nəşr edilib // Mədəniyyət.-2017.- 29 dekabr.- S.15.
<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2017/dekabr/570122.htm>

Məqalədə dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “İsgəndərnamə” poemasının ikinci hissəsi olan “İqbalnamə” əsərinin Daşkənddəki “Extremum Press” nəşriyyatında özbək dilində nəşrindən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, “Xəmsə”yə daxil olan əsərlər Özbəkistanın və Azərbaycanın aparıcı kitabxanalarına, elm, təhsil, tədqiqat müəssisələrinə göndərilib və bu iş gələcəkdə də davam etdiriləcək.

“Yevgeni Bertels. Böyük Azərbaycan şairi Nizami”: Mütəfəkkir şair haqqında kitab yenidən nəşr olunub // Mədəniyyət.- 2017.- 1 sentyabr.- S.11.
<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2017/sentyabr/555418.htm>

Məqalədə görkəmli şərqşünas alim Yevgeni Bertelsin dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəviyə (1141-1209) həsr olunmuş kitabından bəhs olunur.

Zeynalova, T. Nizami Gəncəvinin əsərlərində ailə tərbiyəsi: Məktəbdə tərbiyə işinə müvəffəq olmaq üçün müəllim şagirdin psixi xüsusiyyətlərini öyrənməlidir / Tamilla Zeynalova // Azərbaycan müəllimi.- 2018.- 19 yanvar.- S.8.

http://www.anl.az/down/meqale/az_muelimi/2018/yanvar/573187.htm

Məqalədə Nizami Gəncəvinin ailə tərbiyəsi haqqında fikirlərindən bəhs olunur. Müəllif qeyd edir ki, Nizami ailə məsələsində daha humanist və orijinal mövqə tutmuşdur. Onun fikrincə, ailə insanın maddi və mənəvi ehtiyaclarını ödəmək və valideynlərin özlərini əbədiyyətə qovuşdurmaq, övlad böyüdüb tərbiyə etməkdən ötəridir.

Rus dilində

Оправдал свое академическое назначение:Библиотеке Института востоковедения Оксфордского университета присвоено имя великого азербайджанского поэта и мыслителя Низами Гянджеви // Азербайджанские известия. - 2017 - 9 декабря. - С. 3.

<http://www.anl.az/down/megale/azerizy/2017/dekabr/566999.htm>

Məqalədə Oksford Universitetindəki Şərqsünaslıq İnstitutunun kitabxanasına dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin adının verilməsindən bəhs olunur.

Burada həmçinin qeyd olunur ki, Oksford Universitetində Nizami Gəncəvi adına Azərbaycan və Qafqaz Araşdırmaları Elmi Mərkəzi 2013-cü ildə yaradılıb və hazırda dünyada rəsmi olaraq tanınmış, Qərbdə Azərbaycan elmini təmsil edən yeganə funksional akademik mərkəzdir.

Понарина, Е. С мудростью Низами: Поэзия задает тон международному общению: [о деятельности центра] / Елизавета Понарина // Каспий.- 2017.- 13 мая.- С.9-10.

<http://www.anl.az/down/megale/kaspi/2017/may/542384.htm>

Məqalədə aprel ayının sonunda alimlərimizin sıx əməkdaşlıq qurduqları Rusiyanın elmi nəşri sayılan

“Poisk” qəzetinin bir qrup əməkdaşlarının Bakıya səfərindən bəhs olunur. Burada Moskva reportyorlarının yazdıqları məqalə oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Məqələdə bildirilir ki, “Nizami Gəncəvi Qızıl Medalı” mükafatı Rusiya Elmlər Akademiyası tərəfindən xüsusi xidmətlərinə görə alimlərə verilən Lomonosov qızıl medalının analoqudur.

2018

Abdullayev, M. Heydər Əliyev Fondunun Nizami Gəncəvi irsini təbliğ edən daha bir layihəsi - “Yeddi gözəl” sərgisi Moskvada açılıb / Mübariz Abdullayev // Yeni Azərbaycan.- 2018.- 22 noyabr.- S.7.

http://www.anl.az/down/meqale/yeni_az/2018/noyabr/618542.htm

Məqalədə Moskvadakı Ümumrusiya Xalq və Dekorativ-Tətbiqi Sənəti Muzeyində noyabrın 20-də təşkil olunmuş “Yeddi gözəl” sərgisindən bəhs olunur. Qeyd olunur ki, açılışda Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva da iştirak etmişdir.

Burada bildirilir ki, Heydər Əliyev Fondu dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin yaradıcılığının dünyada tanınması istiqamətində bu günədək bir sıra layihələr həyata keçirmişdir.

Anar. Üç Leyli, üç Məcnun / Anar // 525-ci qəzet.-2018.- 7 aprel.- S.14-15;17.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2018/aprel/585068.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Türkiyənin görkəmli ədəbiyyat tarixçisi Əhməd Kabaklı çoxcildliyinin ikinci cildində dahi özbək şairi Əlişir Nəvaiyə də bir fəsil ayırmışdır.

Məqalənin əsas mövzusu Nəvainin “Leyli və Məcnun”unu XII əsrdə Nizami Gəncəvinin, XVI əsrdə Məhəmməd Füzulinin yaratdıqları poemalarla müqayisə

etməkdir. Hər üç əsərin mövzusu eyni olsa da, üç dahinin ədəbiyyata gətirdikləri üç Leyli və üç Məcnun obrazları bir-birindən xeyli fərqlidirlər.

Azəri, L. 70 il öncə səhnəyə çıxan “Nizami” / Lalə Azəri // Mədəniyyət.- 2018.- 8 iyun.- S.15.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2018/iyun/595436.htm>

Məqalədə 1939-cu ildə görkəmli bəstəkar, dirijor, Xalq artisti Əfrasiyab Bədəlbəylinin dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 800 illik yubileyi münasibətilə yazdığı operadan bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, bəstəkar əsəri ərsəyə gətirsə də 1941-ci ildə başlayan Böyük Vətən müharibəsi “Nizami” operasının səhnələşdirilməsinə mane olmuşdur. Əsər müharibə bitəndən 3 il sonra, 1948-ci il dekabrın 12-də Opera və Balet Teatrında təqdim edilmişdir.

Cəfərov, N. Dahi Nizami Gəncəvinin “Xosrov və Şirin” mənzum romanının mükəmməl nəşri / Nizami Cəfərov // Respublika.- 2018.- 2 dekabr.- S.4.

[http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2018/dekabr/620616\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2018/dekabr/620616(meqale).pdf)

Məqalədə dahi Azərbaycan şair-mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin “Xosrov və Şirin” mənzum romanının yeni nəfis nəşrindən bəhs olunur.

Qeyd olunur ki, bu layihənin rəhbəri AMEA-nın prezidenti Akif Əlizadə, miniatürləri işıqlandıran isə Əməkdar rəssam Fəxrəddin Əli olmuşdur. Poema Xalq şairi Rəsul Rzanın tərcüməsində təqdim olunmuşdur.

Məqalədə həmçinin nəşrin redaktoru İsa Həbibbəylinin, şərqşünas alim Məsiağa Məhəmmədinin “Xosrov və Şirin” poeması haqqında fikirləri də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Əliyev, Z. Ədəbi qəhrəmanlarınıza ucaldılan ilk abidə: Bir əsərin tarixçəsi / Ziyadxan Əliyev // Mədəniyyət.-2018.- 16 fevral.- S.13.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2018/fevral/577933.htm>

Məqalədə öz bədii-estetik dəyərini qoruyan və izləyənlərə yüksək zövq aşılayan plastika nümunələrindən biri olan “Bəhram Gur əjdahanı öldürür” (1959) abidəsinin qısa tarixçəsindən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, bu abidə Xeyirin Şər üzərində qələbəsini simvolizə edir və Bakının ən gözəl abidələrindən biri hesab olunur.

Hacıyev, S. Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl”i qışı olmayan bahar dastanı / Siracəddin Hacıyev // Kredo.- 2018.- 25 oktyabr.- S.3;12. // Nizami Gəncəvi; “Türklüyüm məsnəvilərimdir” / Siracəddin Hacıyev // Kredo.-2018.- 1 noyabr.- S.3;5;9.

<http://anl.az/down/meqale/kredo/2018/oktyabr/612845.pdf>

[http://anl.az/down/meqale/kredo/2018/noyabr/614303\(meqale\).pdf](http://anl.az/down/meqale/kredo/2018/noyabr/614303(meqale).pdf)

Məqalədə AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi dosent Hacı Siracəddin Qənimət oğlunun “Yeddi Gözəl” məsnəvisinin şərhilə bağlı birinci kitabının elmi nəticələrindən bəhs olunur. Müəllif bildirir ki, 750 səhifədən ibarət elmi iş yazmaq üçün o, 270 qaynaqdan istifadə etmişdir.

Hacıyev, S. Nizaminin dəyərlər yaturımı: Nizamişünaslığa on cildlik elmi töhfə / Siracəddin Hacıyev // Ədəbiyyat qəzeti.- 2018.- 20 yanvar.- S.24-25.

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2018/yanvar/573722.htm>

Məqalədə AMEA-nın Nizami adına Ədəbiyyat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, dosent Hacı Siracəddin Qənimət oğlunun Nizami Gəncəvinin “Sirlər xəzinəsi” məsnəvisi ilə bağlı yazdığı şərhdən bəhs olunmuşdur. Müəllif burada yazdığı monoqrafiyaların özəlliklərini, ortaya qoyduğu elmi nəticələri də oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Kazımoğlu, M. Nizami qəhrəmanlarının dialoji mahiyyəti / Muxtar Kazımoğlu // 525-ci qəzet.-2018.- 7 iyul.- S.18-19.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2018/iyul/598640.htm>

Məqalədə Nizami Gəncəvinin qəhrəmanlarında dialoji mahiyyətin, başqa sözlə desək, ikiləşmə hadisəsinin nümanəsi olaraq “Sirlər xəzinəsi” və “Xosrov və Şirin” poemalarından bəhs edilir.

Müəllif burada qeyd edir ki, Nizami Gəncəvinin bir sənətkar kimi özünəməxsusluğu ondadır ki, o, poemada

həm qəhrəmanı yalançı qəhrəmanla qarşılaşdırır, həm də qəhrəmanın daxilən ikiləşməsini xüsusi təsvir predmetinə çevirir.

*VI Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində
“Nizami mədəni irsinin müasir dövrdə
interpretasiyası” mövzusunda
beynəlxalq elmi konfrans keçirilib //
Azərbaycan.-2018.-15 mart.- S.3.
<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2018/mart/583630.htm>*

Məqalədə martın 14-də VI Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin və Azərbaycan Müqayisəli Ədəbiyyat Assosiasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə “Nizami mədəni irsinin müasir dövrdə interpretasiyası” mövzusunda təşkil olunmuş beynəlxalq elmi konfransdan bəhs olunur. Qeyd olunur ki, tədbirdə AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli, AMEA-nın Humanitar Elmlər Bölməsinin akademik-katibi, Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik Teymur Kərimli də iştirak etmişdir.

*Quliyeva, L. Culiya Skott Meysaminin
“Yeddi gözəl” ə yazdığı ön söz / Leyla
Quliyeva // Əlyazmalar yanmır /
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
M.Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu.-
2018.- № 1 (6).- S.117-125.
[http://www.anl.az/down/meqale/elyazmalar_yanmır/2018/1/654245\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/elyazmalar_yanmır/2018/1/654245(meqale).pdf)*

Məqalədə tanınmış ingilis alimi, Nyu-York Universitetinin professoru, Nizaminin “Yeddi Gözəl” əsərini ingilis-dilinə tərcümə edən Culiya Skott Meisaminin Nizami Gəncəvinin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş tədqiqatlarından bəhs olunur. Qeyd olunur ki, məqalədə Nizaminin orijinal fars dilində olan əsərlərindən də istifadə olunmuşdur.

Müəllif həmçinin N.Gəncəvinin “Yeddi Gözəl” əsərinin fundamental araşdırılmasına ehtiyac olduğunu da bildirmişdir

Nasir, Ş. Yazıçı / Şəfəq Nasir // Respublika.- 2018.-8 iyul.- S.4.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2018/iyul/600281.pdf>

Məqalədə “Oğuz eli” qəzetinin Azərbaycanın dünya şöhrətli filosof şairi Nizami Gəncəvinin yaradıcılıq yoluna həsr olunmuş xüsusi buraxılışından bəhs olunur.

Müəllif bildirir ki, ilk səhifədə görkəmli rus alimi, şərqşünas Bertels Yevgeni Eduardoviçin (1890-1957) “Nizamidə türkçülük” əsərinin əks olunması göstərir ki, Nizamiyə maraq və məhəbbət dünyəviliyi ilə diqqəti cəlb edir.

Nizami Gəncəvinin əsərləri Çin dilində // Mədəniyyət.-2018.- 12 yanvar.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2018/yanvar/571792.htm>

Məqalədə Nizami Gəncəvinin “Leyli və Məcnun” poeması və seçilmiş şeirlərinin Çin dilinə tərcümə edilərək kitab halında çap olunmasından bəhs olunur.

*Nizami Gəncəvinin “İsgəndərnamə”
poemasının “Şərəfnamə” əsəri
Daşkənddə özbək dilində çap edilib //
Olaylar.- 2018.- 13-15 oktyabr.- S.13.
[http://www.anl.az/down/meqale/olaylar/
2018/oktyabr/611625.htm](http://www.anl.az/down/meqale/olaylar/2018/oktyabr/611625.htm)*

Məqalədə Özbəkistandakı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin layihəsi ilə dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “İsgəndərnamə” poemasının birinci hissəsi olan “Şərəfnamə” əsərinin Daşkənddəki “Zamin Nashr” nəşriyyatında özbək dilində nəşrindən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, “İsgəndərnamə”yə daxil olan “İqbalnamə” əsəri də 2017-ci ildə Özbək dilinə tərcümə edilərək ayrıca kitab halında Daşkənddə çap olunmuşdur.

*Osmanoğlu, M. Bizi dünyaya özümüz
tanıtmalıyıq / Məti Osmanoğlu //
Ədəbiyyat qəzeti.-2018.- 1 dekabr.- S.3.
[http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/
2018/dekabr/620841.htm](http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2018/dekabr/620841.htm)*

Məqalədə Azərbaycan ədəbiyyatının klassiki Nizami Gəncəvinin, eləcə də digər böyük şəxsiyyətlərimizin “Britannika” ensiklopediyasında necə təqdim olunmasından bəhs olunur.

Bildirilir ki, dünyanın etibar etdiyi nüfuzlu elmi və ensiklopedik nəşrlərin, demək olar ki, hamısında Nizami Gəncəvi İran və ya fars şairi kimi təqdim edilir. Bunun yalnız olduğu bütünlükdə dünyaya sübut etmək üçün akademik Nərgiz Paşayevanın Böyük Britaniyanın Oksford Universiteti ilə qurduğu əməkdaşlıq, beynəlxalq səviyyədə gördüyü işlər müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

Ömərrov, V. Nizami Gəncəvinin qadın hüquqlarına münasibəti / Vahid Ömərrov // Səs.-2018.- 25 oktyabr.- S.15.
<http://www.anl.az/down/meqale/ses/2018/oktyabr/612873.pdf>

Məqalədə Nizami Gəncəvinin əsərlərində iştirak edən qadınlara məxsus olan keyfiyyətlərdən bəhs olunur.

Müəllif burada şairin Nüşabə, Leyli, Məryəm, Şirin, Şəkər, Fitnə kimi qadın obrazlarının simasında bir çox müsbət keyfiyyətləri, özlərinə xas xüsusiyyətləri oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Sarıyeva, İ. Ermənilər Nizami Gəncəvinin Şirini də erməniləşdirdilər...: Məşhur Nizamişünas ermənilərin Şirinlə bağlı iddiasını alt-üst etdi.... / İradə Sarıyeva // Bakı xəbər.-2018.- 20 aprel.- S.14.
http://www.anl.az/down/meqale/baki_xeber/2018/aprel/587148.htm

Məqalədə ermənilərin son zamanlar “Xosrov və Şirin” əsərinin qəhrəmanı Şirini erməniləşdirmək cəhdlərindən bəhs olunur.

Müəllif burada Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nizamişünaslıq şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor Nüşabə Araslının ermənilərin bu iddialarının əsassız olduğunu, bunun bir təxribat olduğunu ifadə edən fikirlərini oxucuların diqqətinə çatdırır.

Seyidzadə, T. “Nizami yaradıcılığında zərdüştilik”: Yeni monoqrafiyada ilk dəfə olaraq Nizami yaradıcılığında zərdüştilik elementləri geniş tədqiq edilir / Tofiq Seyidzadə // Azad Azərbaycan.- 2018.- 18 iyul.- S.5.

http://www.anl.az/down/meqale/az_azer_baycan/2018/iyul/600021.jpg

Məqalədə “Mütərcim” nəşriyyatında filologiya üzrə fəlsəfə doktoru İbrahim Quliyevin “Nizami yaradıcılığında zərdüştlük” adlı monoqrafiyasından bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, monoqrafiyada Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Nizami yaradıcılığında zərdüştlük elementləri geniş şəkildə tədqiq olunmuşdur.

Rus dilində

*Кязимова, С. Мир Низами Гянджеви. Экспозиция уникальной выставки “Семь красавиц” в Москве включила в себя миниатюры, ковры и ювелирные изделия / Самира Кязимова // Азербайджанские известия.-2018. - 24 ноября. - С.3.
<http://www.anl.az/down/megale/azerizv/2018/NOYABR/619470.htm>*

Məqalədə Azərbaycanın Rusiyadakı səfirliyinin dəstəyi ilə Heydər Əliyev Fondu, Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin və Azərbaycan Xalça Muzeyi tərəfindən Moskvada yerləşən Ümumrusiya Dekorativ Tətbiqi və Xalq Sənəti Muzeyində “Yeddi gözəl” sərgisinin açılışından bəhs edilir.

*Понарина, Е. Под именем Гянджеви: Прошлое приходит к нам с мудростью предков / Елизавета Понарина // Наука. - 2018.- 13 июля. - С. 3.
<http://www.anl.az/down/megale/nauka/2018/iyul/600294.htm>*

Burada müəllifin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) akademiki və Moskva Dövlət Universiteti Bakı filialının rektoru Nərgiz Paşayeva ilə söhbət etdikdən sonra Gəncəni ilk dəfə görmək istəyindən bəhs olunur.

Məqalədə həmçinin Nərgiz xanımın Nizami haqqında fikirləri, eləcə də, Böyük Britaniyanın Oksford

Universiteti ilə qurduğu əməkdaşlıq haqqında məlumatlar da oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Müəllif burada şairin vətəni Gəncə şəhərindən də bəhs etmişdir.

***Поэзия Низами и нежный шелк:
Выставка искусства батика в
Университете культуры и искусств
// Каспий.- 2018.- 13 марта.- С.13.***

<http://www.anl.az/down/meqale/kaspi/2018/mart/581662.htm>

Məqalədə Azərbaycan Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində Nizami Gəncəvinin məşhur “Xəmsə”sinə daxil olan çox sevilən poeması “Yeddi Gözəl”ə daxil olan əsərlərinə aid rəsmlərdən təşkil olunan sərgidən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, rəsmlərin müəllifi Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının məzunu Şəhla Abbasova olmuşdur.

***Самедова, А. Возвращение к Низами:
В Риме состоится сессия,
посвященная великому поэту / Асли
Самедова // Азербайджанские
известия.- 2018.- 3 февраля. - С.3.***

<http://www.anl.az/down/meqale/azerizv/2018/fevral/575233.htm>

Məqalədə 28 fevralda Romada Nizami yaradıcılığına həsr olunmuş sessiyadan bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, sessiya Avropa mədəniyyətində ilk dəfə olaraq Nizami yaradıcılığına “Yeddi gözəl” poemasının sujeti əsasında hazırlanmış ədəbi və musiqili əsərlər prizmasından yanaşmaya həsr olunmuşdur.

İngilis dilində

Hasanzade, J. Rare storylines in Nizamis Khamsa manuscripts / Jamila Hasanzade, Aghasalim Afandiyev // Irs Heritage.- 2018.-№5(37) - C.26-31.

[http://www.anl.az/down/meqale/irs/2018/05/736904\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/irs/2018/05/736904(meqale).pdf)

Məqalədə qeyd olunur ki, Nizaminin “Xəmsə”yə daxil olan illüstrasiyalı əlyazmaları, XV-XVI əsrlərə aid çoxsaylı miniatürləri özündə birləşdirir və dünya muzeylərində saxlanılır. Bu əlyazmalar Şərqdə miniatür sənətinin inkişafına böyük təkan vermişdir.

Müəllif həmçinin məqalədə “Xəmsə”yə daxil olan “Bışr və Məlikə”, “Rum və Çinli sənətçilərin müsabiqəsi”, “Heyvanlar Platonun musiqisini dinləyir”, eləcə də “İskəndərin izzəti kitabı” və ya “Şərəfnamə” nin bir bölümü haqqında miniatür əsərlərindən də bəhs etmişdir.

2019

Araslı, N. “Xəmsə”nin üçüncü poemasının yeni nəşri / Nüşabə Araslı // Respublika.- 2019.- 19 may.- S.4.
[http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2019/may/652923\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2019/may/652923(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinin Azərbaycan Respublikasının Əməkdar rəssamı Fəxrəddin Əli Vəli oğlunun tərtibatında beş cildə nəzərdə tutulmuş yeni nəşrinin üçüncü cildindən (2018) bəhs olunur. AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadənin Azərbaycan ədəbiyyatı və xalqımızın mənəvi irsinə olan hörməti və diqqəti sayəsində geniş oxucu kütləsinə bəxş edilən bu nəşrlər Nizami sənətinin öyrənilməsində böyük əhəmiyyətə malikdir.

Araslı, N. Nizami Gəncəvi poeziyasının hind qaynağı haqqında yeni tədqiqat / Nüşabə Araslı // Ədəbiyyat qəzeti.- 2019.- 7 dekabr.- S.22-23.
<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2019/dekabr/688779.htm>

Məqalədə AMEA Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu Elmi Şurasının qərarı ilə nəşr olunmuş “Nizami Gəncəvi və “Kəlilə və Dimnə” motivləri” kitabından bəhs olunur. Qeyd edilir ki, kitabda Azərbaycanın mütəfəkkir şairi Nizami Gəncəvinin “Xosrov və Şirin” poemasında “Kəlilə və Dimnə”dən hər biri bir beytlə xatırlanan 40 hekayə toplanaraq professor Rəhim Sultanovun tərcüməsində tam şəkildə oxuculara təqdim olunmuşdur.

Atayeva, M. "Xəmsə" obrazları sehri xalçalarda / Mədinə Atayeva // Mədəniyyət.az.-2019.- Yanvar-Fevral.- S. 74-76.

[http://www.anl.az/down/megale/medeni/az/2019/yanvar-fevral/26\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/medeni/az/2019/yanvar-fevral/26(megale).pdf)

Məqalədə orta əsrlərdən başlayaraq bu günümüze qədər bir çox xalçaçı-rəssamların "Xəmsə"yə daxil olan poemalara həsr olunmuş miniatür üslubda xalçalarından bəhs olunur. Burada Eldar Hacıyevin bu istiqamətdə gördüyü işlər oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Müəllif qeyd edir ki, E.Hacıyevin işlədiyi xalçalar çoxfıqurlu kompozisiyalardan ibarətdir və rəssam sujetin mahiyyətini tamaşaçıya aydın formada çatdırır.

Baxşəliyeva, G. Nizami Gəncəvi farsca yazan Azərbaycan şairidir / Gövhər Baxşəliyeva // Azad Azərbaycan.- 2019.- 4 yanvar.- S.3.

http://www.anl.az/down/megale/az_azerbaycan/2019/yanvar/626222.htm

Məqalədə şərqşünas alim, akademik, millət vəkili Gövhər Baxşəliyevanın dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin milliyyəti məsələsi ətrafında müzakirələrə, onun bəzi mənbələr tərəfindən fars şairi adlandırılmasına münasibəti öz əksini tapmışdır.

Cəlilova, S. Nizami yaradıcılığına dair təlim materiallarından fizikanın tədrisində istifadə / Sevinc Cəlilova, Gülşən Musayeva // Azərbaycan müəllimi.-2019.- 20 dekabr.- S.11.

[http://www.anl.az/down/megale/az_mue_lliimi/2019/dekabr/691334\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/az_mue_lliimi/2019/dekabr/691334(megale).pdf)

Məqalədə qeyd olunur ki, Nizami yaradıcılığında elmi əsasları sübut olunmuş fiziki anlayışlar, astronomiya kimi bir sıra elmlər öz əksini tapmışdır.

Müəllif bildirir ki, Nizami Gəncəvinin ən böyük elmi irsi XII əsrdə özünün poemaları vasitəsilə Şərqi elmi fikrini Qədim Yunan filosoflarının elmi-nəzəri tədqiqatları və ideyaları ilə tanış etmiş, Şərqi alimlərinin elmi tədqiqatlarını düzgün istiqamətə yönəltdir.

“Çesta laski” – “Sevgi yolu”: Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl”indən seçmələr slovak dilində // Mədəniyyət.- 2019.- 1 may.- S.6.

http://www.anl.az/down/megale/medeni_yyet/2019/may/649606.htm

Məqalədə Nizami Gəncəvinin Bratislavada “Yeddi gözəl” məsnəvisindən seçmə parçalarının slovak dilinə tərcümə edilərək nəşr olunmasından bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, nəşrin təşəbbüskarı və icraçıları Slovakiyanın Danubius Universiteti, Azərbaycanın Slovakiyadakı fəxri konsulluğu və AMEA Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyidir.

“Xosrov və Şirin” poeması Türkiyədə nəşr olunub // Kaspi.- 2019.- 27-29 iyul.- S.9.

[http://www.anl.az/down/megale/kaspi_az/2019/iyul/666594\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/kaspi_az/2019/iyul/666594(megale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvi irsinin Türkiyədə tanındılması və təbliği məqsədilə “Xosrov və Şirin” poemasının yüksək poliqrafik göstəricilərlə türk dilində nəşrindən bəhs olunur.

Quluzadə, M. Nizami yubileyi (Boyük Azərbaycanlı Heydər Əliyevə ithaf): sənədli hekayələr / Musa Quluzadə // İki sahil.-2019.- 26 aprel.- S.12. // İki sahil.-2019.- 27 aprel.- S.15.

[http://www.anl.az/down/megale/iki_sahil/2019/aprel/648346\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/iki_sahil/2019/aprel/648346(meqale).pdf)

[http://www.anl.az/down/megale/iki_sahil/2019/aprel/648810\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/iki_sahil/2019/aprel/648810(meqale).pdf)

Məqalədə 1981-ci ildə dünyanın hər yerindən gələn alimlərin, şair və ədəbiyyatşünasların, tanınan, seçilən şəxslərinin iştirakı ilə təşkil olunmuş dahi şairimiz Nizami Gəncəvinin 840 illik yubiley mərasimindən bəhs olunur.

Məqalədə ulu öndər Heydər Əliyevin N.Gəncəvi poeziyası, onun dünya poeziyasında tutduğu mövqe haqqında, “Xəmsə”nin Nizamidən sonra gələn şairlərə göstərdiyi təsir barədə fikirləri ətraflı şəkildə oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Məqalədə həmçinin tədbir iştirakçılarının Nizami haqqında söylədikləri fikirlər də öz əksini tapmışdır.

Məmmədli, N. Türkiyəli oxucular Nizami irsini bir daha kəşf edəcəklər: Məmmədli, N. “Xəmsə”nin türk dilində nəşrinin təqdimatı keçirildi / Nurəddin Məmmədli // Mədəniyyət.-2019.- 11 dekabr.- S.3.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2019/dekabr/689314.htm>

Məqalədə “Azərbaycan kitabının dünyada tanıtılması” layihəsi çərçivəsində dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinin Türkiyə türkcəsində nəşrinin təqdimatından bəhs olunur.

Qeyd olunur ki, “Xəmsə”nin təqdimat mərasimi dekabrın 6-da M.F.Axundzadə adına Azərbaycan Milli Kitabxanasında keçirilmişdir.

Mirzəliyev, M. Şir bürcü altında doğulan dahi: Və yaxud bir çox millətlərin sahib çıxmağa çalışdığı bizim Nizami! / Məhəmməd Mirzəliyev // Hürriyyət.-2019.- 18 aprel.- S.14. //.-2019.- 20 aprel.- S.14. // .-2019.- 16 aprel.- S.14. //.-2019.- 17 aprel.- S.14.
<http://www.anl.az/down/meqale/hurriyyet/2019/aprel/645904.JPG>

<http://www.anl.az/down/meqale/hurriyyet/2019/aprel/646322.JPG>

<http://www.anl.az/down/meqale/hurriyyet/2019/aprel/646438.JPG>

<http://www.anl.az/down/meqale/hurriyyet/2019/aprel/647208.JPG>

Məqalədə Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumatlar öz əksini tapmışdır. Burada həmçinin dahi şairimizin nəzəri-iqtisadi ideyaları, “Xəmsə”yə daxil olan əsərlərində

dünyagörüşü, təbiət və cəmiyyətin inkişaf qanunauyğunluqları, onların dərk edilməsinin əhəmiyyəti haqqında fikirləri də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Nəcəfzadə, Ə. İsa Həbibbəyli Nizaminin milli və ədəbi kimliyi haqqında / Əzizağa Nəcəfzadə // Türkünstan.-2019.- 22-28 oktyabr.- S.17.

<http://anl.az/download/meqale/turkustan/2019/oktyabr/679058.JPG>

Məqalədə akademik İsa Həbibbəylinin çoxşaxəli və ictimai fəaliyyətinin mühüm tərkib hissələrindən biri olan böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin tədqiqi və təbliği ilə bağlı gördüyü işlərdən bəhs olunur.

Burada İsa Həbibbəylinin Nizami və onun kimi onlarla Azərbaycan mütəfəkkirlərinin ərəb-fars dillərində yazma səbəbləri haqqında söylədiyi fikirlər də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Nəcəfzadə, Ə. Nizami ədəbi məktəbinin görkəmli tədqiqatçısı Mehdi Kazımov / Əzizağa Nəcəfzadə // Kredo.-2019.- 11 dekabr.- S.13.

[http://www.anl.az/download/meqale/kredo/2019/dekabr/688961\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/download/meqale/kredo/2019/dekabr/688961(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami irsinin ədəbi məktəbinin nümayəndələrindən bəhs edən müəllif, filologiya elmləri doktoru, professor Mehdi Kazımovun bu istiqamətdə gördüyü işləri oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Məqalədə M.Kazımovun tədqiqatları haqqında məlumatlar da əks olunmuşdur.

*“Nizami Gəncəvi haqqında hər şey”:
Özbəkistanda dahi Azərbaycan şairinə
həsr olunmuş müsabiqə keçirilir //
Mədəniyyət.-2019.- 25 yanvar.- S.6.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2019/yanvar/630399.htm>*

Məqalədə Nizami adına Daşkənd Dövlət Pedaqoji Universitetində “Nizami Gəncəvi haqqında hər şey” adlı müsabiqənin təşkilinədn bəhs olunur.

*Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”si türk dilində oxucuların ixtiyarına verilib //
Ədəbiyyat qəzeti.-2019.- 7 dekabr.- S.2.
<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2019/dekabr/688540.htm>*

Məqalədə dekabr ayının 6-da Azərbaycan Milli Kitabxanasında dahi Nizami Gəncəvinin 5 poeməsindən ibarət “Xəmsə”sinin türk dilində təqdimat mərasimindən bəhs olunur. Qeyd olunur ki, tədbirdə tanınmış elm və ədəbiyyat xadimləri, ictimaiyyət nümayəndələri iştirak etmişdir.

*Nizami Gəncəvinin “Sirlər xəzinəsi”
poemasına həsr olunan 10 cildlik
Siracəddin Hacınin təqdimatında //
Ədəbiyyat qəzeti.- 2019.- 13 aprel.- S.32.
<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2019/aprel/645980.htm>*

Məqalədə AMEA-nın Ədəbiyyat İnstitutunda filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Siracəddin Hacınin Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi Nizami

Gəncəvinin “Sirlər Xəzinəsi” poemasına həsr etdiyi 10 cildlik tədqiqat əsərinin təqdimatından bəhs olunur.

*Nizami Gəncəvinin “Sirlər xəzinəsi”
Türkiyədə kitab sərgisində //
Mədəniyyət.- 2019.- 24 may.- S.2.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2019/may/654238.htm>*

Məqalədə Türkiyə Döyanət Vəqfi tərəfindən təşkil olunan 38-ci Türkiyə Kitab və Mədəniyyət Sərgisində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin “Sirlər xəzinəsi” kitabının təqdimatından bəhs olunur.

*Nizaminin türklüyü və türklüyə
münasibəti // Mədəniyyət.- 2019.- 21
iyun.- S.7.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2019/iyun/659628.htm>*

Məqalədə AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun əməkdaşı, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əzizağa Nəcəfzadənin “Nizaminin türklüyü və türklüyə münasibəti Azərbaycan nizamişünaslığında” adlı monoqrafiyasından bəhs olunur.

*Pərvanə. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq
Mərkəzi dünya miqyasında: Qurum
Çində fəaliyyətini gücləndirir /
Pərvanə //525-ci qəzet.-2019.- 7 dekabr.
- S.5.
<http://www.anl.az/down/meqale/525/2019/dekabr/688898.htm>*

Məqalədə Azərbaycan elm və mədəniyyətinin görkəmli nümayəndəsi, dahi şair, mütəfəkkir Nizami Gəncəvi irsinin araşdırılması və onun dünyada təbliğ olunması məqsədi ilə yaradılan Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fəaliyyətindən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, Mərkəz Çinin Guandzhou şəhərində keçirilən “İmperial Spring – 2019” toplantısında tərəfdaş kimi çıxış etmişdir.

***Rüstəmخانلی, S. Kamillik yolu uzun və çətinidir: Sabir Rüstəmخانلی: “Nizami Gəncəvinin əsərləri bütün zamanlar üçündür və dünyanın hər yerində oxunmalıdır” / Sabir Rüstəmخانلی; müsahibəni apardı: Fərid Hüseyn // Kaspi.-2019.- 19-21 yanvar.- S.12-13.
[http://anl.az/download/meqale/kaspi_az/2019/yanvar/629066\(meqale\).pdf](http://anl.az/download/meqale/kaspi_az/2019/yanvar/629066(meqale).pdf)***

Məqalədə yazarların, elm, sənət adamlarının ən çox sevdikləri əsərlərdən bəhs edən “Sevdiyim əsər” layihəsi çərçivəsində xalq şairi Sabir Rüstəmخانlının sevdiyi əsər olan Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” poeması haqqında müsahibəsindən bəhs olunur.

Nizami yaradıcılığından söz açan S.Rüstəmخانlı qeyd etmişdir ki, dahi şair həm yunan ədəbiyyatı və fəlsəfəsi, həm hind mifologiyası, həm də çin mədəniyyəti ilə yetərincə tanış idi.

Ülvi, A. Şeyx Nizami Gəncəvinin hikmətləri seyrində / Almaz Ülvi (Binnətova Almaz Qasım qızı) // 525-ci qəzet.-2019.- 17 aprel.- S.18.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2019/aprel/646672.htm>

Məqalədə filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Siracəddin Hacının Nizami Gəncəvi yaradıcılığı ilə bağlı tədqiqatlarından bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, S.Hacı “Həzrət Nizami Gəncəvinin yaradıcılığında peyğəmbərlik anlayışı və (s.a.s) Həzrət Məhəmməd” (4 kitab), “Həzrət Nizami Gəncəviyə görə, insan qəlbinin həqiqətləri”, “Həzrət Nizami Gəncəviyə görə, cəmiyyətin dəyişməsi fərddən, fərdin dəyişməsi qəlbədən başlayır”, “Həzrət Nizami Gəncəvinin “Sirlər xəzinəsi” dastanının şərh”indən (4 kitab) bəhs edən 6500 səhifəlik 10 kitab yazmışdır.

Rus dilində

Гасанзаде, Д. Новые сведения о рукописи “Хамсе” Низами 1539-43 гг. Искусство миниатюры / Джамиля Гасанзаде, А.Эфендиев // IRS Наследие .- 2019.- №5(101)-С.34-38.

[http://www.anl.az/down/megale/irs/2019/05/690880\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/irs/2019/05/690880(megale).pdf)

Məqalədə qeyd olunur ki, Londonda yerləşən Britaniya Kitabxanasının kolleksiyaları arasında öz 17 miniatürü sayəsində Nizaminin 1539-1543-cü illərə aid “Xəmsə” əlyazması ən yaxşı əlyazmalardan hesab olunur. Burada bildirilir ki, bəzi naməlum səbəblərdən bir neçə illüstariya bu əlyazmaya daxil olmamışdır.

Məqalədə “Xosrovla Bəhram Çubinin döyüşü”, “Gecə şəhərinin həyatı (Xosrovun ziyafəti)”, “Atası səhrada Məcnunu ziyarət edir”, “Kənd həyatından mənzərələr”, “Bazar ertəsi günü qara sarayda hind şahzadəsinin nağılı”, “Bəhram Gur əjdahanı öldürür” adlı miniatürlər haqqında oxuculara məlumat verilmişdir.

2020

Bədəlova, T. Nizamişünaslığın nailiyyətlərinə elmi baxış / Təhminə Bədəlova // Elm.-2020.- 14 fevral.- S.10.
[http://www.anl.az/down/meqale/elm/2020/fevral/706205\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/elm/2020/fevral/706205(meqale).pdf)

Məqalədə Azərbaycan nizamişünaslığının uğurlu mənbəyi filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zəhra Allahverdiyevanın “Nizami Gəncəvi: böyük Azərbaycan şairinin tədqiq tarixi və ədəbi təsiri” kitabından bəhs olunur. Kitabda müəllifin Nizami Gəncəvi yaradıcılığının ayrı-ayrı problemlərinə dair rus və ingilis dillərində məqalələri toplanmışdır.

Müəllif bildirir ki, Z.Allahverdiyevanın önəm verdiyi məqamlardan biri N.Gəncəvinin Şərq və dünya ədəbiyyatına təsiri məsələsi, “Xəmsə”nin mövzu və strukturunun xüsusiyyətlərinin öyrənilməsi olmuşdur.

Cəfərov, N. Yeni kitab: “Heydər Əliyev və Nizami Gəncəvi” / Nizmi Cəfərov // Ədalət.-2020.- 7 noyabr.- S.11.
[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/noyabr/727709\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2020/noyabr/727709(meqale).pdf)

Məqalədə Gəncə Dövlət Universitetinin dosenti, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü Bayram Apoyevin müəllifi olduğu “Heydər Əliyev və Nizami Gəncəvi” adlı elmi-pedoqoji monoqrafiyasından bəhs olunur. Burada həmçinin akademik Nizami Cəfərovun monoqrafiyaya yazdığı ön söz də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Məqalədə qeyd olunur ki, monoqrafiyada həm ulu öndər Heydər Əliyevin, həm də Nizami Gəncəvinin xalq qarşısındakı tarixi xidmətlərindən bəhs olunur.

Əzizova, S. Cakomo Puççininin “Turandot” operası ilə Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” poemasının oxşar cəhətləri / Sahilə Əzizova // Mədəniyyət.-2020.- mart-aprel.- S.88-92
[http://www.anl.az/down/megale/medeni/az/2020/mart-aprel/24\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/medeni/az/2020/mart-aprel/24(megale).pdf)

Məqalədə Cakomo Puççininin “Turandot” operası və Nizami Gəncəvinin “Yeddi gözəl” poeması haqqında qısa məlumat oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır. Hər iki əsəri müqayisə edən müəllif bildirir ki “Turandot” operası üçün ilkin mənbə sayılan “Yeddi gözəl” poeması daha böyük əhəmiyyətə malik mistik və simvolik bir əsərdir.

Burada qeyd olunur ki, opera ifaçısı Soprano Nina Stemme Nizami yaradıcılığı ilə tanış olmuş və bildirmişdir ki, Puççini N.Gəncəvinin ideyasını mənimsəyib, inkişaf etdirmiş və öz əsərində görmək istədiyi şəkildə təqdim etmişdir.

Quliyev, T. Nizami Gəncəvi yaradıcılığına ilk elmi münasibət / Tərlan Quliyev, Heybət Heybətov // Ədəbiyyat qəzeti.-2020.- 25 iyul.- S.28.
<http://www.anl.az/down/megale/edebiyat/2020/iyul/724179.htm>

Məqalədə Nizami Gəncəvi yaradıcılığı haqqında məlumat verən ilkin elmi mənbələrdən bəhs olunur. Burada ilkin mənbə kimi təqribən 1217-ci ildə qələmə

alınmış Məhəmməd Oufinin “Lübabül əl-bab” əsərinin adı qeyd olunur.

İkinci mənbə kimi 1217-1218-ci illərdə qələmə alınmış Şəmsəddin Məhəmməd bin Qeys ər-Razinin “Əl-Möcm fi məayiri əşar əl-Əcəm” (“Əcəm şeirinin qanunlar toplusu”) əsəri haqqında oxuculara ətraflı məlumat verilir. Müəllif qeyd edir ki, bu əsərə eyni zamanda, istər digər Şərq klassikləri, istərsə də farsca yazıb-yaradan Azərbaycan şairlərinin yaradıcılıqları haqqında antologiya kimi də baxmaq olar.

Muradov, Z. Nizami zəvvarı: 85 yaşlı nizamişünas, fizik. riyaziyyatçı Sabir Həsənzadənin fikir dünyası / Zakir Muradov // 525-ci qəzet.- 2020.- 25 iyul.- S.23.

[http://www.anl.az/download/meqale/525/2020/iyul/722947\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/download/meqale/525/2020/iyul/722947(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvinin fəlsəfi-elmi irsinin araşdırıcısı və təbliğatçısı, bu istiqamətdə bir sıra elmi, poetik kitabların müəllifi, nizamişünas Sabir Həsənzadənin dahi şair haqqında tədqiqatlarından bəhs edilir.

Burada qeyd olunur ki, S.Həsənzadə Nizamini yalnız şair və mütəfəkkir kimi deyil, həm də böyük bir təbiətşünas alim kimi də tədqiq etmişdir.

Nəcəfzadə, Ə. Nizami irsinin yorulmaz tədqiqatçısı / Əzizağa Nəcəfzadə // 525-ci qəzet.- 2020.- 28 iyul.- S.11.

<http://www.anl.az/download/meqale/525/2020/iyul/722959.htm>

Məqalədə qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatının əsas tədqiqatçılarından biri olan, AMEA-nın Gəncə Bölməsi nəzdində Nizami Gəncəvi Mərkəzinin direktoru, filologiya elmləri doktoru, professor Xəlil Yusiflinin Nizami irsi ilə bağlı tədqiqatlarından bəhs olunur.

***“Nizami Gəncəvi və Şota Rustaveli”
layihəsinin yekunları müzakirə olunub
// 525-ci qəzet.-2020.- 17 oktyabr.- S.18.
<http://www.anl.az/down/megale/525/2020/oktyabr/724439.htm>***

Məqalədə AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu, Şota Rustaveli adına Gürcü Ədəbiyyatı İnstitutu və Kembriç Universitetinin birgə həyata keçirdiyi “Nizami Gəncəvi və Şota Rustaveli” beynəlxalq layihəsinin yekunları barədə müzakirələrdən bəhs olunur.

Rus dilində

Президент Ильхам Алиев посетил в Риме памятник гениальному азербайджанскому поэту и мыслителю Низами Гянджеви // Бакинский рабочий. - 2020.- 20 февраля.- С.1.

<http://www.anl.az/down/meqale/bakrabochiy/2020/fevral/703594.htm>

Məqalədə 19 fevral tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin Romadakı məşhur Villa Borghese parkındakı abidəsini ziyarət etməsindən bəhs olunur.

2021

Ağayeva, N. Könüllər mülkünün sultanı / Nərminə Ağayeva // Mədəniyyət.- 2021.- 10 fevral.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/fevral/734311\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/fevral/734311(meqale).pdf)

Məqalədə milli teatr sənətimizdə özünün fərdi yaradıcılıq üslubu, mənəvi və intellektual dünyası ilə seçilən şair dramaturq İftixar Piriyevin qələmə aldığı “Könüllər mülkünün sultanı – Şeyx Nizami Gəncəvi” adlı dramından bəhs olunur. İki hissəli mistik, tarixi dram proloq, epiloq və on beş şəkildən ibarətdir.

Akimova, E. Modern sənət prinsipləri kontekstində Nizami / Elnarə Akimova // Ədəbiyyat qəzeti.- 2021.- 27 fevral.- S.10-11.

[http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2021/fevral/736269\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2021/fevral/736269(meqale).pdf)

Müəllif burada böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin irsinə ulu öndər Heydər Əlievin münasibətindən ətraflı şəkildə bəhs etmişdir. Məqalədə həmçinin, dahi şairin dünya ədəbiyyat və bəşər kontekstində poetik qüdrət və zənginliyi haqqında da məlumatlar əks olunmuşdur.

Ankarada “Nizami Gəncəvi ili” ilə bağlı yüzdən artıq nadir əsərlər sərgilənib: [bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində professor Kərim Tahirov

deyib] // Respublika.- 2021.- 4 mart.- S.4.

[http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2021/mart/736897\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2021/mart/736897(meqale).pdf)

Məqalədə Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, Azərbaycanın Əməkdar mədəniyyət işçisi, professor Kərim Tahirovun Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatında (TÜRKSOY) dünya şöhrətli dahi şairimiz Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş rəsm və kitab sərgisinin açılış mərasimi haqqında müsahibəsindən bəhs olunur.

Ankarada “Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi” mövzulu mərasim keçirilib: [Mədəniyyət naziri Anar Kərimov və Əməkdar mədəniyyət işçisi KərimTahirovun iştirakı ilə] // 525-ci qəzet.- 2021.- 3 mart.- S.11.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/mart/736773.htm>

Məqalədə martın 2-də mədəniyyət naziri Anar Kərimovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin iştirakı ilə Ankarada – Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatının (TÜRKSOY) qərargahında Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş Azərbaycan Milli Kitabxanasının fondlarında mühafizə olunan ədəbiyyatdan ibarət “Dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi” mövzusunda kitab və rəsm sərgilərinin açılış mərasimindən bəhs olunur.

Araslı, N. H. “Xəmsə”nin tərcümələri redaktə edilərək yenidən nəşr olunacaq: “Nizami Gəncəvi ili”: [müəllif ilə

müsaibə] / Nüşabə Arası; müsaibəni apardı: N.Məmmədli // Mədəniyyət.- 2021.- 10 mart.- S.6.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/mart/737514.htm>

Məqalədə Nizami irsinin tədqiqatçıları arasında AMEA Ədəbiyyat İnstitutu Nizamişünaslıq şöbəsinin müdiri, filologiya üzrə elmlər doktoru, akademiyanın müxbir üzvü Nüşabə Araslının xidmətlərindən bəhs olunur. Burada N.Araslının bu haqda müsaibəsi də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

*Aşurova, G. “Nizaminin ideyaları Nəvai yaradıcılığına sanki nəfəs verib”:
“Nizami əsərlərinin günümüzə gəlib çıxan ən mükəmməl əlyazma nüsxələri Nəvainin tapşırığı ilə hazırlanmışdır” /
Gülbahar Aşurova: müsaibəni apardı
L.Azəri // Mədəniyyət.- 2021.- 21 may.- S.5.*

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/may/745016.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Nizami irsinin ən çox təqdim edildiyi xalq və dövlətlərdən söz açılarkən Özbəkistanın adını xüsusi vurğulamaq lazım gəlir. Əbəs deyil ki, hazırda Özbəkistanın ən böyük və nüfuzlu təhsil ocaqlarından biri olan Daşkənd Dövlət Pedaqoji Universiteti Nizami Gəncəvinin adını daşıyır.

Burada həmin universitetin məzunu, Nəvai adına Daşkənd Dövlət Universitetində Özbək dili kafedrasının dosenti, Özbəkistan-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyətinin

həmsədrİ Gülbahar Aşurovanın Nizami yaradıcılığı ilə bağlı müsahibəsi oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Azad, A. “Nizami əsərlərinin akademik nəşrinə 5 il lazımdır...” - İsa Həbibbəyli: Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2021-ci il Azərbaycanda “Nizami Gəncəvi İli” elan edilib: [mövzu ilə bağlı İsa Həbibbəylinin fikirləri] / Aysel Azad // Olaylar.- 2021.- 8-14 yanvar.- S.4.

<http://www.anl.az/down/meqale/olaylar/2021/yanvar/731259.htm>

Məqələdə Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin üzvü, AMEA-nın birinci vitse-prezidenti İsa Həbibbəylinin Nizami Gəncəvi ilə bağlı müsahibəsindən bəhs olunur.

Müsahibəsində “Nizami Gəncəvi İli”, Nizamişünaslıq, “Xəmsə”yə daxil olan əsərlərin yenidən tərcüməsi ilə bağlı fikirlərini söyləyən İ.Həbibbəyli bu istiqamətdə AMEA-nın planlarından da bəhs etmişdir.

Azərbaycan dövləti mədəniyyət sahəsinin inkişafına xüsusi diqqət göstərir: [Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədr müavini Jalə Əliyevanın müsahibəsi] // Yeni Azərbaycan.- 2021.- 12 yanvar.- S.6.

http://www.anl.az/down/meqale/yeni_az/2021/yanvar/737957.htm

Məqalədə Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədr müavini Jalə Əliyevanın 2021-ci ilin ölkə Prezidenti tərəfindən “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsinin əhəmiyyəti haqqında söylədiyi fikirlər öz əksini tapmışdır.

Burada həmçinin J.Əliyevanın Şuşa şəhərinin ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi və bu şəhərdə ədəbi, mədəniyyət tədbirlərinin bərpasının önəmi haqqında söylədiyi fikirlər də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Azərtac. Milli Kitabxanada “Müasir dövrdə Nizami mədəni irsinin təfsiri” kitabının təqdimatı keçirilib / Azərtac // Respublika.-2021.- 8 aprel.- S.3.

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2021/aprel/740138.htm>

Məqalədə aprelin 7-də Azərbaycan Milli Kitabxanasında Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin ingilis-dilində nəşr etdiyi “The interpretation of Nizami’s cultural heritage in the contemporary period” (“Müasir dövrdə Nizami mədəni irsinin təfsiri”) adlı kitabın təqdimatından bəhs olunur.

Burada Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi, professor Kərim Tahirovun, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin (NGBM) Himayəçilər Şurasının sədri Elnur Əliyevin, tədbirə onlayn formada qoşulan Nizami Gəncəvi ədəbi irsinin davamçısı, Gəncə Dövlət Universitetinin professoru Xəlil Yusiflinin və digər tədbir iştirakçılarının fikirləri oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Aydınoğlu, T. Nizami ili Azərbaycanı dünyaya qədim tarixə malik sivil ölkə kimi tanıdacaq / Tahir Aydınoğlu // Xalq qəzeti.- 2021.- 8 yanvar.- S.10.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2021/yanvar/730566\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2021/yanvar/730566(meqale).pdf)

Məqalədə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi, “525-ci qəzet”in baş redaktoru, Əməkdar jurnalist Rəşad Məcidin Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2021-ci ilin Azərbaycanda “Nizami Gəncəvi ili” elan edilməsi ilə bağlı fikirləri öz əksini tapmışdır.

Bağırılı, A. Səməd Vurğunun nəzəri-estetik ideallarında Nizami Gəncəvi: Nizami Gəncəvi ili / Aygün Bağırılı // Azərbaycan.- 2021.- 7 may.- S.10.

<http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2021/may/744354.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Nizami Gəncəvi Səməd Vurğunun təbliğ etdiyi, ədəbi irsinin həm ideya zənginliyindən, həm də poetik kamilliyindən danışdığı sənətkarlardandır. Burada bildirilir ki, S.Vurğunun qənaətinə görə şairin bütün poemaları Azərbaycanın, Şərqi şifahi xalq ədəbiyyatından qaynaqlanmış, Nizami yaradıcılığı Azərbaycanın, Şərqi, Zaqafqaziyanın hüdudlarından çox kənara çıxmışdır.

Bayramova, Z. Nizami Gəncəvi-Söz sənəti mülkünün sultanı! / Zümrüd Bayramova // Səs.- 2021.- 11 fevral.- S.11.

[http://www.anl.az/down/meqale/ses/2021/fevral/733945\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/ses/2021/fevral/733945(meqale).pdf)

Məqalədə qüdrətli söz və fikir ustadı, dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumatlar oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Müəllif bildirir ki, Nizaminin dünyanın ən zəngin kitabxanalarını bəzəyən əsərləri Şərqdə incəsənətin, xüsusən də miniatür sənətinin inkişafına böyük təkan vermişdir.

Beynəlxalq Türk Akademiyası “Nizami Gəncəvi İli”ni alqışlayır // Mədəniyyət.- 2021.- 8 yanvar.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/yanvar/730582.htm>

Məqalədə Qazaxıstanın paytaxtı Nur-Sultan şəhərində yerləşən Beynəlxalq Türk Akademiyasının (BTA) 2021-ci ilin Azərbaycanca “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi ilə bağlı yaydığı açıqlamdan bəhs olunur.

Bəşəri ideyalar çarçısı // Mədəniyyət.- 2021.- 23 aprel.- S.3.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/aprel/742192.htm>

Məqalədə Bakı Xoreoqrafiya Akademiyasının İctimai fənlər kafedrasının təşkilatçılığı ilə keçirilən “Nizami Gəncəvi 880: bəşəri ideyalar çarçısı” adlı onlayn tədbirdən bəhs olunur.

Braginski, İ. S. Dünya ədəbiyyatı tarixi: (Nizami Gəncəvi haqqında) / İosif

Braginski; tərcümə etdi: X.Nurgül // Kaspı.- 2021.- 6 mart.- S.15-16.

[http://www.anl.az/down/meqale/kaspi_az/2021/mart/737246\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/kaspi_az/2021/mart/737246(meqale).pdf)

Məqalədə Nizaminin poemalarının sujet xəttindən bəhs olunur. Müəllif bildirmişdir ki, şairin poemaların qəliz dillə qələmə alınmasına səbəb həmin əsərləri əyləncəli mütaliə üçün nəzərdə tutmamasından irəli gəlir. Burada qeyd olunur ki, zəngin lüğət vasitəsilə poemalar ustalıqla, bütün çalarları ilə öz izahını tapmışdır.

Camalov, K. Nizami Gəncəvi - bəşəri dəyərlərin dahi tərənnümçüsü / Kamal Camalov // 525-ci qəzet.- 2021.- 7 yanvar.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/yanvar/735139.htm>

Məqalədə bütün zamanların ən böyük söz ustalarından olan Nizami Gəncəvinin hər bir əsərinin obyektı olan – insan haqqında düşüncələrindən bəhs olunur. Müəllif məqalənin sonunda qeyd edir ki, “Sirlər xəzinəsi” əsəri insan əxlaqının paklığı, saflığı, təmizliyi və təkmilləşdirilməsi haqqında mükəmməl bir dərslik kimi istifadə olunmalıdır.

Camalov, K. “Sirlər xəzinəsi”ndə kainatın əşrəfi insanın təsviri: Nizami yaradıcılığında tərbiyə mövzusunun əsas leytmotivi kimi / Kamal Camalov // Azərbaycan müəllimi.- 2021.- 2 aprel.- S.12.

[http://www.anl.az/down/megale/az_mue_lli/2021/aprel/740392\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/az_mue_lli/2021/aprel/740392(megale).pdf)

Müəllif qeyd edir ki, Nizami Gəncəvinin “Sirlər Xəzinəsi” poemasının obyektı insandır. Məqalədə bildirilir ki, bu poemada bir çox insani keyfiyyətlərdən bəhs edən şair həmçinin insan tərbiyəsinin sonsuz olduğunu söyləyərək, onun anadan olduğu gündən qəbr evinədək davam etdiyini bildirmişdir.

Cəfərov, N. Türk – müsəlman İntibahı: Fərabinin fəlsəfəsindən Nizaminin poeziyasına / Nizami Cəfərov // Ədəbiyyat qəzeti.- 2021.- 27 fevral.- S.6-7.

<http://www.anl.az/down/megale/edebiyat/2021/fevral/736242.htm>

Məqalədə Nizaminin birbaşa əsaslandığı özünəqədərki ən mötəbər elmi-fəlsəfi mənbələr içərisində önəmli yer tutan Fərabinin yaradıcılığından bəhs olunur. Burada həmçinin Fərabi və Nizaminin əsərləri müqayisəli şəkildə oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Cəlal, M. Məhəbbət dastanı: [şair Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı haqqında] / Mir Cəlal // Kaspi.- 2021.- 20 fevral.- S.15.

[http://www.anl.az/down/megale/kaspi_az/2021/fevral/735543\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/kaspi_az/2021/fevral/735543(megale).pdf)

Məqalədə dahi Nizaminin dünya poeziyasında ən gözəl əsərlərindən biri olan “Leyli və Məcnun” poemasından bəhs olunur. Müəllif qeyd edir ki, bu əsər

dünyada yazılmış “Leyli və Məcnun”lardan ən qədimi və ən gözəlidir. Yaxın Şərqdə, İran, Hindistan, Türkiyə, Orta Asiyada və habelə Azərbaycanda yazılan “Leyli və Məcnun” dastanları mənbəyini buradan almışdır.

Çin və Qazaxıstan mətbuatı “Nizami Gəncəvi ili”ndən yazıb // 525-ci qəzet.- 2021.- 8 yanvar.- S.13.

[http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/yanvar/735632\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/yanvar/735632(meqale).pdf)

Məqalədə Çində və dünyada milyonlarla oxucusu olan nüfuzlu “China Daily” qəzetində AZƏRTAC-ın Çin Xalq Respublikasındakı xüsusi müxbiri Şahin Cəfərovun “Azərbaycan 2021-ci ili “Nizami Gəncəvi İli” elan edib” başlıqlı məqaləsindən bəhs olunur.

Çinli heykəltəraş: “Nizami Gəncəvi ili”ndə təltif olunmağım böyük şərəfdir // 525-ci qəzet.- 2021.- 9 fevral.- S.9.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/fevral/733715.htm>

Məqalədə Azərbaycanın dahi şair və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin Pekin şəhərindəki Çaoyan parkında qoyulmuş büstünün müəllifi, Çinin tanınmış heykəltəraş-rəssamı, Pekindəki Cintay İncəsənət Mərkəzinin direktoru, Çin Kreativ Sənaye Alyansının prezidenti, professor Yüen Sikun AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri ilə söhbətindən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, heykəltəraş məhz “Nizami Gəncəvi İli”ndə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən “Dostluq” ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Ədəbiyyat İnstitutunda “Nizami ili” ilə bağlı layihələr müzakirə olunub: Yeni nəşrlər işıq üzü görəcək // Mədəniyyət.- 2021.- 20 yanvar.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/yanvar/731339.htm>

Məqalədə AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda “Nizami Gəncəvi İli”nə həsr edilən tədbirdən bəhs olunur. Burada İnstitutun direktoru, akademik İsa Həbibbəylinin fikirləri də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Əhmədova, Ə. Dahi Nizami əsərlərinə inteqrasiya: Şairin əsərlərindəki estetik, ekoloji, əmək, əxlaq tərbiyəsinə aid nümayəndələrindən istifadə edərək şagirdlərdə bu tərbiyə növlərinin formalaşmasına daha yaxşı nail olmaq olar / Əsmər Əhmədova // Azərbaycan müəllimi.- 2021.- 22 yanvar.- S.13.

[http://www.anl.az/down/meqale/azmuellimi/2021/yanvar/731786\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/azmuellimi/2021/yanvar/731786(meqale).pdf)

Dahi şair Nizaminin yaradıcılığından bəhs edən müəllif qeyd edir ki, şairin əsərlərindəki estetik, ekoloji, əxlaq tərbiyəsinə aid nümunələrindən istifadə edərək şagirdlərdə bu tərbiyə növlərinin formalaşmasına daha yaxşı nail olmaq olar.

Ələkbərov, Ə. Sərhədlərə sığmayan sevgi...: (Qazaxıstan materialları

asında) / Əzizağa Ələkbərov // Azərbaycan.- 2021.- 23 may.- S.6.
<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2021/may/745162.htm>

Məqalədə qeyd edilir ki, qüdrətli Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi Qazaxıstan və Mərkəzi Asiyanın çoxsaylı xalqları içərisində həmişə sevilmiş və xüsusi hörmət hissi ilə anılmışdır.

Müəllif burada Qazaxıstan SSR EA-nın həqiqi üzvü, akademik M.Auezovun, böyük qazax sənətkarı A. Kunanbayevin, müasir qazax ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi, şair, dramaturq, tərcüməçi X.Bekxojinin Nizami irsinə göstərdikləri münasibətdən geniş şəkildə bəhs etmişdir.

Əliyev, S. Gəncə Dövlət Universitetində “Nizami Gəncəvi ili” çərçivəsində videokonfrans olmuşdur / Sabir Əliyev // Azərbaycan.- 2021.- 4 fevral.- S.5.
<http://www.anl.az/down/meqale/azerbaycan/2021/fevral/733098.htm>

Məqalədə Gəncə Dövlət Universitetində (GDU) “Microsoft Teams” proqramı vasitəsilə “Nizami Gəncəvi İli” adlı onlayn şəkildə təkil olunan videokonfransdan bəhs olunur. Burada konfrans iştirakçılarının çıxışları da oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Əliyev, Z. Nizami Gəncəvi poeziyası miniatürlərdə: Nizami Gəncəvi-880 /

*Ziyadxan Əliyev // Mədəniyyət.- 2021.-
29 yanvar.- S.6.*

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/yanvar/734784.htm>

Məqalədə yaradıcılığı Azərbaycan təsviri sənətinin zirvəsi hesab olunan Sultan Məhəmmədin “Xosrov və Şirin” poemasına çəkdiyi miniatürü, “Yeddi gözəl” poemasına çəkilməmiş “Bəhram Gur ovda” və “Peyğəmbərin meracı” illüstrasiyaları, Mir Müsəvvirin “Sirlər xəzinəsi”nə çəkdiyi “Ənuşirəvan və bayquşların söhbəti” miniatürü, Ağa Mirəkin “Xosrov və Şirin” ünvanlı “Şapurun Arandan qayıtması” çoxfiqurlu illüstrasiyası, Məhəmməd Zamanın “Çiyini öküzlü Fitnənin pillələri qalxması”, “Bəhram Gurun əjdahanı öldürməsi” və “Bəhram Gur aylı gecədə bağda şahzadə ilə şam edir” miniatürləri haqqında oxuculara qısa məlumat verilir.

*Əliyeva, X. “İsgəndərnamə”də
müharibə və sülh məsələləri: Əsərin
tədrisi zamanı şagirdləri araşdırmaya
yönlətməyi vacib hesab edirəm /
Xeyransa Əliyeva // Azərbaycan
müəllimi.- 2021.- 16 aprel.- S.13.*

[http://www.anl.az/down/meqale/az_muelemi/2021/aprel/741121\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/az_muelemi/2021/aprel/741121(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvinin sonuncu əsəri olan “İskəndərnamə” poemasında müharibə və sülh haqqında fikirlər əks olunmuşdur. Burada qeyd edilir ki, poemanı oxuduqca Nizaminin ordu quruculuğuna, ordunun döyüş ruhunun yüksəldilməsinə, işğal olunmuş ərazilərə və s. məsələlərə dair bu gün də aktuallığını qoruyub saxlayan fikirləri ilə tanış olmaq mümkündür.

Əliyeva, S. “Nizami Gəncəvi 880: Onun dünya irsinə töhfəsi” mövzusunda onlayn konfrans: [Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva martın 9-da eyniadlı onlayn konfransda iştirak edib] / Samirə Əliyeva // Xalq qəzeti.- 2021.- 11 mart.- S.6.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2021/mart/737711\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2021/mart/737711(megale).pdf)

Məqalədə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyevanın iştirakı ilə martın 9-da təşkil olunmuş “Nizami Gəncəvi 880: Onun dünya irsinə töhfəsi” adlı onlayn konfransdan bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, konfransda Nizami yaradıcılığının daha dərinədən öyrənilməsi, bütün dünyaya tanıtılması istiqamətində görüləcək işlərlə bağlı geniş fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Ərəbova, S. “Nizaminin əsərləri düşüncələrimizin özəyi olmalıdır”: [Əməkdar İncəsənət xadimi Baba Vəziroğlunun fikirləri] / Samirə Ərəbova // Şərq.- 2021.- 7 yanvar.- S.6.

<http://www.anl.az/down/megale/sherq/2021/yanvar/735268.htm>

Məqalədə xalq şairi, Əməkdar İncəsənət xadimi Baba Vəziroğlunun prezident İlham Əliyevin ölkəmizdə 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında söylədiyi fikirlər öz əksini tapmışdır.

Fəhmi, İ. Nizami ili. : Mədəni təbliğatın lokomotivi / İlqar Fəhmi // Ədəbiyyat qəzeti.- 2021.- 9 yanvar.- S.3.

<http://www.anl.az/down/megale/edebiyyat/2021/yanvar/731265.htm>

Müəllif məqalədə 2021-ci il Azərbaycanda “Nizami Gəncəvi İli” elan olunması ilə əlaqədar hansı istiqamətli layihələrin həyata keçirilə biləcəyi haqqında fikirlərini oxucularla bölüşmüşdür.

Görkəmli ədəbi simalar Nizami irsi haqqında // Azərbaycan.- 2021.- 7 may.- S.10.

<http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2021/may/744355.htm>

Məqalədə xalq şairi Səməd Vurğunun, professor Azadə Rüstəm Sənainin, akademiklər Həmid Araslı və A.Makovelskinin, professor Əkbər Ağayevin mütəfəkkir şair Nizami Gəncəvi haqqında söylədikləri fikirlər əks olunmuşdur.

Haaqada Nizami Gəncəviyə həsr edilmiş proqram yayımlanıb // 525-ci qəzet.- 2021.- 17 fevral.- S.11.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2021/fevral/734819.htm>

Məqalədə Niderlandın Haaqa şəhərində fəaliyyət göstərən Hollandiya Azərbaycan-Türk Mədəniyyət Mərkəzinin təşəbbüsü ilə “Youtube” kanalında dahi

Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəviyə həsr edilmiş proqramdan bəhs olunur.

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Pekində “Nizami Gəncəvi – bütün bəşəriyyətin şairi” adlı tədbir keçirilib // Azərbaycan.- 2021.- 26 may.- S.5.

<http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2021/may/745537.htm>

Məqalədə Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının Pekindəki katibliyində təşkil olunmuş “Nizami Gəncəvi – bütün bəşəriyyətin şairi” adlı tədbirdən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, “Nizami Gəncəvi ili” çərçivəsində Heydər Əliyev Fondunun, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının (ŞƏT) və Azərbaycanın Çin Xalq Respublikasındakı səfirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə Çin hökumətinin Avrasiya məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi Li Huy, bir neçə ölkənin Pekindəki səfiri, diplomatik korpusun təmsilçiləri, Çin ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak etmişdir.

Həbibbəyli, İ. Heydər Əliyevdən İlham Əliyevə...: Nizami Gəncəvi ədəbi irsi / İsa Həbibbəyli // Azərbaycan.-2021.- 6 may.- S.1;5.

<http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2021/may/744222.htm>

Məqalədə ulu öndər Heydər Əliyevin ədəbiyyat siyasətində böyük Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin həyatı və yaradıcılığının tədqiq və təbliğ olunması, dünya miqyasında tanınılması məsələlərindən ətraflı şəkildə bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərliyinin hər iki dövründə və Siyasi Büronun üzvü kimi SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsində çalışarkən Nizami Gəncəvinin həyatı və yaradıcılığının dəyərləndirilməsi və təbliğ olunması məsələləri ilə ardıcıl şəkildə məşğul olmuşdur.

Həbibbəyli, İ. Nizami Gəncəvinin irsinə və ideallarına yenidən qayıdısa çağırış / İsa Həbibbəyli // 525-ci qəzet.- 2021.- 7 yanvar.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/yanvar/735175.htm>

Məqalənin əvvəlində Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının birinci vitse-prezidenti, Milli Məclisin deputatı, akademik İsa Həbibbəylinin “Nizami Gəncəvi İli” haqqında söylədiyi fikirlər öz əksini tapmışdır.

Müəllif burada həmçinin akademik Teymur Kərimlinin, müxbir üzv Nüşabə Araslının, filologiya elmləri doktorları Mehdi Kazımovun, Məhəmməd Qocayevin, Seyfəddin Rzasoyun, Şəfəq Əlibəylinin, filologiya üzrə fəlsəfə doktorları Zəhra Allahverdiyevin, Hacı Siracəddinin və başqalarının Azərbaycan Nizamişünaslıq elmini yeni yanaşmaların əsasında meydana çıxmış elmi əsərləri ilə nə dərəcə zənginləşdirməsindən də bəhs etmişdir.

Həmidə. “Nizami Gəncəvi İli”nin səhnə axtarırları: Paytaxtdan kənardakı teatrların yaradıcılıq planları / Həmidə // Mədəniyyət.- 2021.- 3 fevral.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/fevral/733692.htm>

Məqalədə Gəncə, Ağdam, Füzuli, Mingəçevir və Qazaxda fəaliyyət göstərən Dövlət Dram Teatrında, Qusar Dövlət Ləzgi Dram Teatrında, Qax Dövlət Kukla Teatrında Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi ilə bağlı “Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində reallaşdıracaqları layihələrdən bəhs olunur.

Həsənova, C. Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığında Nizami mövzuları / Cəmilə Həsənova // Mədəniyyət.- 2021.- 12 fevral.- S.7.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/fevral/734217.htm>

Məqalədə görkəmli bəstəkarlar Üzeyir Hacıbəylinin, Qara Qarayevin, Fikrət Əmirovun Nizami irsinə müraciəti haqqında məlumatlar oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Məqalədə həmçinin qeyd olunur ki, hazırda “Nizami Gəncəvi İli” ilə əlaqədar Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında bununla bağlı tədbirlər planlaşdırılır, bəstəkarların yeni əsərlərinin dinlənilməsinə, musiqişünasların yeni kitablarının nəşrinə hazırlıq gedir.

Hüseynova, M. Gələcək üçün çağırış: Gəncəvi, Nizami-880 / Mahirə Hüseynova // Azərbaycan müəllimi.- 2021.- 29 yanvar.- S.12.
[http://www.anl.az/down/meqale/az_mue_lliimi/2021/yanvar/732063\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/az_mue_lliimi/2021/yanvar/732063(meqale).pdf)

Nizami Gəncəvi yaradıcılığından bəhs edən müəllif 2021-ci il yanvar ayının 5-də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı Sərəncamın preambulasını oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Məqalədə həmçinin İranın görkəmli ədəbiyyat tənqidçisi V.Dəstəgirdinin, məşhur alman tədqiqatçısı P.Hornun, şərqşünas Y.Bertlesin Nizami Gəncəvi yaradıcılığı haqqında düşüncələri də əks olunmuşdur.

Xəlilov, Z. Nizami Gəncəvinin zəngin irsi dünya ədəbiyyatında özünəməxsus yer tutur / Zabit Xəlilov // Respublika.- 2021.- 6 may.- S.9.

<http://www.anl.az/down/megale/respublika/2021/may/743642.htm>

Məqalədə Gəncə Dövlət Universiteti ilə Türkiyənin Kastamonu Universitetinin birgə təşkil etdikləri “Nizami Gəncəvi və ədəbi mirası” adlı videokonfransdan bəhs edilir. Burada konfrans iştirakçılarının çıxışları da oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

“Xəmsə”nin yenidən tam tərcüməsi gündəmdə - Nizami irsinin köhnə tərcüməsi nə gündə olub... // Bakı xəbər.- 2021.- 2 fevral.- S.13.

[http://www.anl.az/down/megale/baki_xeber/2021/fevral/732947\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/baki_xeber/2021/fevral/732947(meqale).pdf)

Məqalədə “Xəmsə”yə daxil olan əsərlərin Azərbaycan dilinə tərcüməsindən bəhs olunur. Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Şıxıyeva, yazıçı-publisist, tədqiqatçı Kənan Hacı öz müsahibələrində Nizami Gəncəvinin “Xəmsə”sinin yenidən tərcümə edilməsinə ciddi zərurət

olduğunu əks etdirən fikirləri oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

İndoneziyalı jurnalistlər Nizami haqqında məlumatlandırılıb // Mədəniyyət.-2021.- 16 aprel.- S.8.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/aprel/741266.htm>

Məqələdə Ölkəmizin İndoneziyadakı səfiri Cəlal Mirzəyevin dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı ilə bağlı “Kempalan News” xəbər portalının jurnalistlərinə verdiyi müsahibədən bəhs olunur.

İslam poeziyasının sütunlarından biri: Misirli tədqiqatçı Nizami Gəncəvi haqqında məqalə yazıb // Mədəniyyət.- 2021.- 8 yanvar.- S.8.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/yanvar/730585.htm>

Burada Misirli tədqiqatçı və jurnalist Əhməd Abdo Tərabikin “Şuruk” qəzetində dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəviyə həsr olunmuş məqaləsindən bəhs olunur.

İsmayılqızı, X. Nizami yaradıcılığında türçülük və qadın obrazları / Xuraman İsmayılqızı // İki sahil.- 2021.- 5 mart.- S.10.
[http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2021/mart/737267\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2021/mart/737267(meqale).pdf)

Məqalədə AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Ədəbiyyat şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor Tahirə Məmmədın “İki sahil” qəzetinə verdiyi müsahibəsindən danışılır. Burada qeyd olunur ki, T.Məmməd öz müsahibəsində dahi şairin söz xəzinəsinin incilərindən bəhs edərək bildirmişdir ki, Nizami Gəncəvinin qəhrəmanları türklük, gözəllik və mükəməllik rəmzidir.

İsmayilov, M. Nizami poeziyasının Avropa ədəbiyyatı və mədəniyyətində əks-sədəsi / Mayıl İsmayilov // 525-ci qəzet.- 2021.- 3 fevral.- S.20.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2021/fevral/732808.htm>

Məqalədə Avropa xalqlarının ədəbiyyatlarında Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı ilə səsleşən və “Xəmsə”nin təsiri ilə yazılmış əsərlərdən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, Şərqdə təkəcə onun “Leyli və Məcnun” poemasına 500-dən çox nəzirə yazılmışdır.

Məqalədə həmçinin, 1557-ci ildə İtaliyada çap olunmuş “Sərəndip padşahının üç gənc oğlunun səyahət və macərələri”, ingilis şairi İsaak Dizraelinin 1799-cu ildə yazılmış “Məcnun və Leylinin məhəbbəti” mənzum poeması, Ser Uilyam Consun 1767-ci ildə qələmə aldığı “Yeddi fontan” (Şərq alleqoriyası) poeması haqqında oxuculara qısa məlumat verilir.

İspaniya jurnalında Nizami Gəncəvi haqqında məqalə // Mədəniyyət.-2021.- 3 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/fevral/733956.htm>

Məqalədə İspaniyanın mədəniyyət sahəsində ixtisaslaşan “Patrimonio Actual” elektron jurnalında Nizami Gəncəvi haqqında dərc olunmuş məqalədən bəhs olunur.

İtaliya mətbuatında dahi mütəfəkkir şair Nizami Gəncəvi haqqında məqalə dərc olunub // Xalq qəzeti.- 2021.- 5 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqaz/eti/2021/fevral/732936\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqaz/eti/2021/fevral/732936(meqale).pdf)

Məqalədə İtaliyanın “Qlobus” jurnalında Beynəlxalq Kommunikasiya və Media Mərkəzinin sədri, İtaliyanın Beynəlxalq İqtisadi Siyasi Araşdırmalar İnstitutunun üzvü Leyla Rəşidin “Dünya ədəbiyyatının qızıl səhifəsi: azərbaycanlı mütəfəkkir şair Nizami Gəncəvi” adlı məqaləsindən bəhs olunur.

Qeyd olunur ki, italyan dilində çap olunan məqalə, həmçinin jurnalın internet saytında italyan, ingilis, alman, fransız, rus, portuqal və ispan dillərində də yerləşdirilmişdir.

Kanadada Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr edilmiş tədbir // Mədəniyyət.- 2021.- 19 may.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/may/744905.htm>

Məqalədə Kanadanın Toronto şəhərində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Qadınlarına Dəstək Mərkəzi (AQDM) və Toronto Universitetinin nəzdindəki Emmanuel Kollecinin birgə təşəbbüsü ilə dahi Azərbaycan

şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyinə həsr edilmiş ədəbi-bədii tədbirdən bəhs edilir.

Kərimli, T. Nizaminin “Yeddi gözəl”i Mir Cəlalın tərcüməsində / Teymur Kərimli // 525-ci qəzet.- 2021.- 16 yanvar.- S.8.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2021/yanvar/737510.htm>

Məqalədə 1941-ci ildə Azərnəşrdə işıq üzü görmüş “Yeddi gözəl” poemasının nəsrə tərcüməsindən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, tərcüməni o zaman 30-31 yaşlarında olan gənc və istedadlı yazıçı, eyni zamanda, ədəbiyyatşünas-alim Mir Cəlal Paşayev yerinə yetirmişdir.

Kərimov, P. “Xəmsə”nin ən qədim əlyazması 1318-ci ilə aiddir: Paşa Kərimov: “Nizami dünya şairi olsa da, Vətəni Azərbaycandır” / Paşa Kərimov; müsahibəni apardı: Nurəddin Məmmədli // Mədəniyyət.- 2021.- 10 fevral.- S.1;5.

[http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/fevral/734102\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/fevral/734102(megale).pdf)

Məqalədə AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, filologiya üzrə elmlər doktoru Paşa Kərimovun Nizami əsərlərinin əlyazmalarından bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, 27 əlyazmadan 8-i öz qədimiliyinə, keyfiyyətinə görə dəyərli hesab edilir. Bu nüsxələrdən təxminən 11-i “Xəmsə” ilə bağlıdır.

*Kıdırəli, D. Şeir gövhərinin tacı
NİZAMİ / Darxan Kıdırəli //
Respublika.-2021.- 23 aprel.- S.5.*

<http://www.anl.az/down/meqale/respublika/2021/aprel/742032.htm>

Müəllif burada qeyd edir ki, Şərq ədəbi ənənəsinə yeni bir tərz gətirən Nizami Firdovsi və Sənai kimi sələflərinin ədəbi irsinin sadə davamçısı kimi deyil, həm də onu yaradıcı, tənqidi şəkildə inkişaf etdirən və yüksəldən bir mütəfəkkir kimi tanınır.

Burada həmçinin bildirilir ki, “Xəmsə”yə daxil olan əsərlərində Nizami estetik-fəlsəfi baxışları, ideyaları, ensiklopedik biliklərini poeziya dilinə çevirərək Şərq intibahının mənəvi-estetik dəyərlər tablosunu yaratmışdır.

*Qasımova, X. Bəşəriyyətin, xüsusən
gənc nəslin Nizami dühasının
bəhrələnməyə çox böyük ehtiyacı var /
Xanım Qasımova; müsahibəni apardı:
Yaqut Ağaşahqızı // İki sahil.- 2021.-
19 fevral.- S.13.*

[http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2021/fevral/735246\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/iki_sahil/2021/fevral/735246(meqale).pdf)

Məqalədə filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Xanım Qasımovanın “Nizami Gəncəvi İli” haqqında “İki sahil” qəzetinə verdiyi müsahibədən bəhs olunur. O, öz müsahibəsində qeyd etmişdir ki, dövlətimizin söz ustalarına, onların ədəbi irsinə diqqət və qayğısı ədəbiyyatımızın gələcək nəsillərə ötürülməsində mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Quliyev, Ə. Nizami Gəncəvi obrazı və yaradıcılığı Azərbaycan rəngkarlığında / Əsəd Quliyev // 525-ci qəzet.- 2021.- 6 fevral.- S.16.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/fevral/733207.htm>

Məqalədə 1939-cu ildə şairin bədii obrazının yaradılması ilə bağlı rəssamlar arasında keçirilən müsabiqədən bəhs olunur. Qeyd olunur ki, müsabiqədə Xalq rəssamları Qəzənfər Xalıqov, Kamil Xanlarov, Tağı Tağıyev, Əməkdar incəsənət xadimləri Reyhan Topçubaşova, Mürsəl Nəcəfov və başqaları iştirak etmişdir. Müsabiqəyə həmçinin Azərbaycan keçmiş SSRİ məkanının mərkəz şəhərləri Moskva, Sankt-Peterburq, Tbilisi və başqa şəhərlərdən 30-a qədər portret təqdim olunmuşdur.

Quliyev, T. Nizami Gəncəvi və Səri bəhri / Tərlan Quliyev // Ədəbiyyat qəzeti.- 2021.- 20 fevral.- S.3.

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyat/2021/fevral/735325.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Nizami Gəncəvi təkcə əsərlərinin ideya-məzmun xüsusiyyətlərinə görə deyil, həm də sənətkarlıq xüsusiyyətlərinə görə də dahidir. Müəllif burada bildirir ki, Nizami Gəncəvi “bəsmələ”ni, yəni Allah (c.c.) kəlamı olan “Bismillahir-Rəhmanir-Rəhim” ifadəsini Azərbaycan ədəbiyyatında, bəlkə də bütövlükdə Şərq ədəbiyyatında poeziyaya gətirən, onu vəznə salan ilk şairdir.

Quluzadə, Ş. Nizami Gəncəvi yaradıcılığında qadın haqlarının təbliği / Şəlalə Quluzadə // Respublika.- 2021.- 13 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/megale/respublika/2021/fevral/734515.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, dahi şair öz əsərlərində bu gün də aktual olan qadın hüquqlarını təbliğ etmiş və demək olar ki, Nizami Gəncəviyə qədər qadına bu qədər yüksək qiymət verən şəxs olmamışdır.

Müəllif həmçinin bildirir ki, şairin yaradıcılığının ilk qəzəlindən tutmuş “Xəmsə”sinin bütün poemalarında qadın hüquqları öz əksini tapmışdır.

Qurbanov, Ə. Nizami Gəncəvinin əbədiyaşar poeziyasında islam dininin bədii-fəlsəfi tərənnümü və müasirlik / Əsədulla Qurbanov // Respublika.- 2021.- 4 may.- S.8.

<http://www.anl.az/down/megale/respublika/2021/may/743302.htm>

Məqalədə Nizaminin ölməz, əbədiyaşar poeziyasında Allahın, Məhəmməd Peyğəmbərin, dünya dinlərindən olan İslamın və müqəddəs “Quran” ın bədii, fəlsəfi ecazkar tərənnümü məsələsindən bəhs olunur. Burada bildirilir ki, şair öz əsərlərində fetişizmi, büt-pərəstliyi poeziya dili ilə kəskin şəkildə tənqid etmişdir.

Mahmudov, T. Mühəribə kabusuna qalib gələn Nizami dühası / Tədbir

*Mahmudov // 525-ci qəzet.- 2021.- 2
aprel.- S.11.*

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/aprel/739520.htm>

Müəllif dahi Nizaminin 880 illik yubileyinin Vətən müharibəsindən qısa müddət sonra qeyd ediləcəyindən söz açaraq, şairin 800 illik yubileyinin də müharibə dövrünə düşdüyü məqamlardan ətraflı şəkildə söz açmışdır. O, burada 1941-ci ilin 17 oktyabr tarixində Leninqrad (indiki Sankt-Peterburq) şəhərinin alman faşistləri tərəfindən blokadada olduğu bir vaxtda təşkil olunan yubiley tədbiri haqqında oxuculara məlumat vermişdir.

*Məhərrəmov, T. Nizami sözüümüzün və
ədəbiyyatımızın Qarabağıdır: Şuşanın
Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi,
2021-ci ilin “Nizami İli” elan edilməsi
sənətkarları böyük işlər görməyə sövq
edəcək / Təranə Məhərrəmov // Kaspi.-
2021.- 9 yanvar.- S.8.*

[http://www.anl.az/down/meqale/kaspi_a
z/2021/yanvar/731173.htm](http://www.anl.az/down/meqale/kaspi_az/2021/yanvar/731173.htm)

Məqalədə qeyd olunur ki, ədəbiyyatçıların, mədəniyyət və incəsənət adamlarının fikrinə görə dövlət başçısının 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında Sərəncamı Nizami yaradıcılığının tədqiqi və təbliği üçün yeni perspektivlərin açılması, dahi şairin adının dünyada daha da tanınması baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir.

Burada həmçinin filologiya elmləri doktoru, professor Buludxan Xəlilovun, Xalq artisti Mərahim

Fərzəlibəyovun, tənqidçi Əsəd Cahangirin “Nizami ili” haqqında fikirləri də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Məmmədli, N. Avropa Renessansını bir neçə əsr qabaqlayan dahi: “Nizami bu gün də bir müasirimiz kimi ədəbiyyat və mədəniyyətimizə öndərlik edir” / Nurəddin Məmmədli // Mədəniyyət.- 2021.- 7 aprel.- S.1;3.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/aprel/739966.htm>

Məqalədə aprel ayının 5-də Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyi, İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu ilə birgə təşkil etdiyi “Nizami Gəncəvi yaradıcılığı Azərbaycanın əqli mülkiyyəti və bəşəriyyətin mədəni sərvətidir” adlı vebinardan bəhs olunur.

Burada həmçinin Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Anar Kərimovun və digər tədbir iştirakçılarının çıxışları geniş şəkildə oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Məmmədli, N. “Nizami ili” mütəfəkkir şairin irsinin dünyada təbliğinə zəmin olacaq: Milli Kitabxanada Nizami Gəncəviyə həsr olunan sərgi və yeni nəşrlərin təqdimatı keçirildi / Nurəddin Məmmədli // Mədəniyyət.- 2021.- 27 yanvar.- S.1;3.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/yanvar/731931.htm>

Məqalədə yanvarın 22-də Milli Kitabxanada “Böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri – Nizami Gəncəvi” mövzusunda kitab sərgisinin açılış mərasimindən bəhs olunur. Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın birgə təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən tədbir çərçivəsində, həmçinin görkəmli şərqşünas Yevgeni Bertelsin “Böyük Azərbaycan şairi Nizami” kitabının Londonda işıq üzü görən ingilis dilində nəşrinin və “Azərbaycan əlyazmaları Praqa Milli Kitabxanasında” adlı kataloqun təqdimatı da keçirilmişdir.

Məmmədzadə, K. Nizami Gəncəvi əsərlərinin türk dilinə ilkin mənsur tərcümələrinin əlyazma nüsxələri / Kərimulla Məmmədzadə // Elm.- 2021.- 12 fevral.- S.4.

<http://www.anl.az/down/megale/elm/2021/fevral/734804.htm>

Məqalədə Osmanlı-türk ədəbiyyatı sahəsində Nizami Gəncəvi əsərlərinin türk dilinə tərcümə olunmasına dair məlumatlar əks olunmuşdur.

Burada qeyd olunur ki, günümüzə qədər əlyazma formasında gəlib çıxmış bu mənsur tərcümələr üzərində Türkiyədə müxtəlif dövrlərdə qismən tədqiqat işləri aparılsa da bu tərcümələrin heç biri indiyə qədər nəşr olunmamışdır.

Misirdə Nizaminin 880 illik yubileyi münasibətilə konfrans: Tədbir çərçivəsində rəssamlarımızın sərgisi də açılıb: [“Nizami Gəncəvi İli” ilə əlaqədar] // Mədəniyyət.- 2021.- 17 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/fevral/734967.htm>

Məqalədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan olunması ilə bağlı Sərəncamına uyğun olaraq, ölkəmizin Misirdəki səfirliyinin təşkil etdiyi konfransdan bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, dahi şair və mütəfəkkirin 880 illik yubileyi münasibətilə Misir Mərkəzi Kitabxanasında keçirilən konfransın iştirakçıları Azərbaycan rəssamlarının əsərlərindən ibarət sərginin açılışına da qatılıblar.

Misirin dövlət telekanalı Nizami Gəncəvi haqqında veriliş yayımlanıb // Səs.- 2021.- 7 aprel.- S. 9.

[http://www.anl.az/down/megale/ses/2021/aprel/740448\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/ses/2021/aprel/740448(megale).pdf)

Məqalədə Misirin “Nile” dövlət televiziya kanalında dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvi haqqında yayımlanan verilişdən bəhs olunur.

Misir telekanalında Nizami Gəncəvi haqqında veriliş // Mədəniyyət.- 2021.- 24 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/fevral/735978.htm>

Məqalədə Misirin “Nil mədəniyyət” dövlət telekanalında dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəviyə həsr olunmuş verilişdən bəhs olunur. Qeyd olunur ki, verilişin qonağı “Vətənpərvər” Misir-Azərbaycan Diaspor Təşkilatları Birliyinin sədri, tədqiqatçı-alim Seymur Nəsirov olmuşdur.

Monteneqroda “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” kitabı çap olunub // Mədəniyyət.-2021.- 26 may.- S.8. // Ədəbiyyat qəzeti.-2021.- 28 may.- S.32.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/may/745734.htm>

Məqalədə Azərbaycan-Monteneqro mədəni və iqtisadi mərkəzinin direktoru Seyran Mirzəzadə və mərkəzin üzvü, publisist Bojidar Proroqinin həmmüəllifliyi ilə hazırladıqları “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” adlı kitabın çapından bəhs edilir.

Moskvada Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi qeyd olunub // 525-ci qəzet.- 2021.- 18 fevral.- S.8.
<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/fevral/735050.htm>

Məqalədə Moskva Millətlər Evinə dəhi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirdən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, Məhəmməd Əmin Rəsulzadə Məclisi və “Bakılılar” mədəni-maarifləndirici klubunun təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə rusiyalı və azərbaycanlı elm adamları, ədəbiyyatşünaslar, Rusiyadakı Azərbaycan səfirliyinin və diasporunun nümayəndələri iştirak etmişdir.

Muxtarov, Ə. Məmməd Səid Ordubadinin Nizamişünaslıq fəaliyyəti: Nizami Gəncəvi-880 / Əlimuxtar Muxtarov // Ədalət.- 2021.- 25 fevral.- S.6.

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2021/fevral/736641\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2021/fevral/736641(meqale).pdf)

Məqalədə Azərbaycan ədəbiyyatında tarixi romanın banisi, cənub mövzusunda ən parlaq əsərlərin müəllifi M.S.Ordubadinin Nizami Gəncəvi və onun obrazı ilə əbədiyaşarlıq qazanan “Qılınc və Qələm” romanından bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, roman N.Gəncəvinin 800 illik yubileyi münasibətilə yazılsa da, Nizami obrazı M.S.Ordubadını çoxdan düşündürürdü.

Müəllif həmçinin bildirmişdir ki, “Qılınc və Qələm” romanında Nizami filosof, ictimai və siyasi xadim, böyük vətənpərvər və humanist bir şəxsiyyət kimi təsvir olunmuşdur.

Muradov, Z. Nizami Gəncəvi məqamı: Dahi mütəfəkkirin məqbərəsi milli ruhumuzun həqiqət məbədi kimi / Muradov Zakir // 525-ci qəzet.- 2021.- 19 yanvar.- S.12-13.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/yanvar/737919.htm>

Məqalədə 1989-1991-cı illərdə rekonstruksiya olunan, bir neçə il qabaq isə özü və ətrafı əsaslı şəkildə abadlaşdırılan Nizami məqbərəsinin keşməkeşli tarixindən bəhs olunur. Burada həmçinin 86 yaşlı fizik, riyaziyyatçı, şair və nizamişünas, bütün ömrü boyu dahi mütəfəkkirimizin çoxşaxəli elmi nəzəriyyələrinin yorulmaz təbliğatçısı olmuş Sabir Həsənzadənin, Nizami sevdası ilə səyyahlıq etmiş Əlişir Əhmədlinin Nizami haqqında düşüncələri də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Musalı, V. Nizami məsnəvilərinin Berlin nüsxələri / Vüsalə Musalı // Azərbaycan.- 2021.- 25 fevral.- S.6.

<http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2021/fevral/736125.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, “Nizami Gəncəvi İli”ndə icra edilməli olan vəzifələrdən birincisi şairin tam biblioqrafiyasının hazırlanmasıdır. Azərbaycan Milli Kitabxanası tərəfindən Nizami Gəncəvi haqqında hazırlanacaq biblioqrafiyaya yeni nəşr olunan əsərlər də əlavə edilməlidir. Bu çərçivədə, C.Qəhrəmanov və K.Allahyarov tərəfindən hazırlanmış və Nizami Gəncəvinin dünyanın müxtəlif əlyazma xəzinələrində mühafizə olunan əsərlərinin əlyazmaları haqqında məlumatı əhatə edən biblioqrafiyaya yeni ortaya çıxarılan nüsxələrin də daxil edilməsi zəruridir.

Burada Berlin Dövlət Kitabxanasında mühafizə olunan Nizami əsərləri haqqında məlumatlar oxucuların diqqətinə çatdırılır.

“Muzeylər və Nizami irsi”: *Beynəlxalq virtual layihə //Mədəniyyət.-2021.- 19 may.- S.2.*

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/may/744942.htm>

Məqalədə Mədəniyyət Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının dəstəyi, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin əməkdaşlığı və Respublika Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə “Muzeylər və Nizami irsi” adlı beynəlxalq virtual layihədən bəhs edilir.

Mükərrəmoğlu, M. Çin heykəltəraşı: Nizamini bütün dünya tanıyır / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2021.- 12 fevral.- S.9.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz/eti/2021/fevral/733939\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz/eti/2021/fevral/733939(megale).pdf)

Məqalədə Çinli heykəltəraş-rəssam Yüen Sikunun Azərbaycanın dahi şair və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin Pekinin Çaoyan parkında ucaltdığı büstü ilə bağlı düşüncələri əks olunmuşdur.

Burada qeyd olunur ki, Yüen Sikun məhz “Nizami Gəncəvi ili”ndə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən “Dostluq” ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Mükərrəmoğlu, M. Milli kitabxanalar arasında əlaqələr genişlənir: [Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, professor Kərim Tahirov Türkiyə Milli Kitabxanasında olub] / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2021.- 7 mart.- S.8.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz/eti/2021/mart/737216\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqaz/eti/2021/mart/737216(megale).pdf)

Məqalədə Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, professor Kərim Tahirovun Türkiyə Milli Kitabxanasına səfərindən bəhs olunur. Məqalədə qeyd olunur ki, K.Tahirov Türkiyənin Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Kitabxanalar və Yayımalar şöbəsinin rəhbəri və Türkiyə Milli Kitabxanasının direktoru Əli Odabaşla görüşü zamanı Türkiyə Milli Kitabxanasında mühafizə olunan Nizami əlyazmalarının digital nüsxələrinin Azərbaycan

Milli Kitabxanasına verilməsi barədə razılıq əldə olunmuşdur.

Mükərrəmoğlu, M. “Nizami” filmi – dahi şairin xatirəsinə dəyərli töhfə / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2021.- 24 yanvar.- S.6.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/731440\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/731440(meqale).pdf)

Məqalədə mütəfəkkir şair N.Gəncəviyə həsr olunmuş ilk bədii film olan “Nizami” filmindən bəhs olunur.

Qeyd olunur ki, filmdə Nizami rolunu SSRİ Xalq artisti, görkəmli müğənni Müslüm Maqomayev ifa etmişdir. “Nizami” filmi Xalq artisti, rejissor Eldar Quliyevin, Xalq yazıçısı İsa Hüseynovla birgə yazdığı ssenarisi əsasında “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında çəkilmişdir.

Mükərrəmoğlu, M. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi şairin ideyalarının təbliğatçısıdır / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2021.- 17 yanvar.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/731042\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/731042(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvinin 870 illik yubiley tədbirlərinin keçirilməsi çərçivəsində 2012-ci il sentyabrın 30-da təsis edilmiş Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin tarixi və fəaliyyəti haqqında məlumatlar əks olunmuşdur.

Qeyd olunur ki, bu mərkəz Azərbaycan elm və mədəniyyətinin parlaq siması, dahi şair, mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin irsinin araşdırılması və onun dünyada

təbliği ilə məşğul olan beynəlxalq, qeyri-kommersiya və qeyri-siyasi beynəlxalq təşkilatdır.

Mükərrəmoğlu, M. “Nizami Gəncəvinin əsərləri dünya kitabxanalarında” / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2021.- 3 aprel.- S.7.

<http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/aprel/739541.htm>

Məqalədə Milli Kitabxana “Nizami Gəncəvinin əsərləri dünya kitabxanalarında” mövzusunda təşkil olunmuş videokonfransdan bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, konfransda çıxış edən kitabxananın direktoru, professor Kərim Tahirov mütəfəkkir şairin zəngin yaradıcılıq yolundan danışmış və qeyd etmişdir ki, kitabxana tərəfindən hələ 2012-ci ildə “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından “Nizami Gəncəvi” bibliografiyası nəşr edilmiş, bu ilin sonuna kimi isə yeni fundamental bir bibliografik vəsaitin də nəşr ediləcəyini nəzərə çatdırmışdır.

Mükərrəmoğlu, M. “Nizami irsi” Çində / Mehdi Mükərrəmoğlu // Xalq qəzeti.- 2021.- 30 yanvar.- S.11.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/732514\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/732514(meqale).pdf)

Məqalədə Pekin Xarici Dillər Universitetinin Azərbaycan dili kafedrasının ölkəmizdə 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan olunması münasibətilə hazırladığı “Nizami irsi” layihəsindən bəhs edilir.

Nəcəfzadə, Ə. Nizami yaradıcılığında vətən anlayışı və vətənpərvərlik / Əzizəğa Nəcəfzadə // Kredo.- 2021.- 24 fevral.- S.4.

[http://www.anl.az/down/meqale/kredo/2021/fevral/735589\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/kredo/2021/fevral/735589(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvi yaradıcılığından, onun əsərlərindən bəhs edən müəllif qeyd etmişdir ki, Nizami əsərlərini farsca yazan sələflərindən və müasirlərindən fərqli olaraq fars millətçisi deyil, İranpərəstlik ona yaddır. O, öz əsərlərində yaxşı nə varsa, ən mühüm dəyərləri türk epiteti ilə təqdim etmiş, gözəlliyi, ədaləti türk timsalında təsvir etmişdir.

Müəllif həmçinin qeyd edir ki, Nizami poemaları tək-cə bir xalqa deyil, bəşər nəslinə ünvanlanmış ən qiymətli mirasdır.

Nəsirov, E. Hərflərin dili, sözün çaları: Nizami – 880 / Elşad Nəsirov // Şərq.- 2021.- 12 fevral.- S.13.

<http://www.anl.az/down/meqale/sherq/2021/fevral/733976.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Nizami Gəncəvi ərəb əlifbasındakı müxtəlif hərflərin adlarından məharətlə istifadə etməklə çox dolğun və güclü mənaya malik olan beytlər yaratmışdır. Şairin bu qəbildən olan “Sirlər xəzinəsi” poeməsindən “Sonuncu peyğəmbərin şəninə”, “Yeddi gözəl” poeməsindən isə “Sözün tərifi və hikmət haqqında” hissələri nümunə kimi oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Nəsirov, E. Nizami dühası ilə nurlanan möhtəşəm qadın obrazı / Elşad Nəsirov // 525-ci qəzet.- 2021.- 10 fevral.- S.17.
<http://www.anl.az/down/megale/525/2021/fevral/734030.htm>

Məqalədə Nizami Gəncəvinin “Xosrov və Şirin” poemasında Məhin Banu və Şirinin timsalında qadına olan münasibət öz əksini tapmışdır.

Burada həmçinin qeyd olunur ki, Yaxın Şərq ədəbiyyatında ilk dəfə olaraq qadına müsbət münasibət bəsləmiş Nizami Şirin obrazını elə məharətlə yaratmışdır ki, bu obraz dünya ədəbiyyatının qadın obrazları içərisində ən şərəfli yerlərdən birini tutur.

Nəzirli, Ş. Nizami kəndinin adı qaytarılsa yaxşıdır: [şair, filosof Nizami Gəncəvi haqqında] / Şəmistan Nəzirli // Kredə.- 2021.- 10 fevral.- S.13;16.
[http://www.anl.az/down/megale/kredo/2021/fevral/733662\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/kredo/2021/fevral/733662(megale).pdf)

Məqalədə Şəmkirin Nizami kəndinin adının dəyişidirlməsindən və “Nizami Gəncəvi İli”dən bəhs edən hərbi-tədqiqatçı, publisist Şəmistan Nəzirlinin dünyanın dahi şəxsiyyətlərinin Azərbaycan xalqının görkəmli şairi Nizami Gəncəvi haqqında söylədiyi fikirləri oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

O, burada müdrik şair Hafız Şirazinin, dahi Azərbaycan dramaturqu və nasiri M.F.Axundzadənin, şərqşünas-akademik Yuri Nikolayeviçin, XVII əsr Azərbaycan ədəbiyyatının ən məşhur nümayəndələrindən Saib Təbrizinin, ədəbiyyatşünas alim, görkəmli pedaqoq Firudin bəy Köçərlinin, məşhur Nizamişünas, professor

Yevgenin Eduardoviçin və s. söylədiyi fikirləri qeyd etmişdir.

Nizami əsərlərinin süjet və obrazları Moskvada sərgilənir: 57 muzey eksponatının yer aldığı sərgi mayın 3-dək davam edəcək // Mədəniyyət.- 2021.- 12 mart.- S.2.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/mart/737912.htm>

Məqalədə Moskvadakı Dövlət Şərq Muzeyində 57 muzey eksponatının yer aldığı “Nizaminin əsərlərindəki süjet və obrazlar” adlı sərgidən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, sərgi Heydər Əliyev Fondunun, Rusiya Mədəniyyət Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikasının Rusiya Federasiyasındakı Səfirliyinin dəstəyi ilə təşkil edilmişdir.

“Nizami Gəncəvi-dünya ədəbiyyatının incisi”: Onlayn beynəlxalq “dəyirmi masa”// Azərbaycan müəllimi.- 2021.- 22 yanvar.- S.13.

[http://www.anl.az/down/megale/az_mueLLimi/2021/yanvar/731788\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/az_mueLLimi/2021/yanvar/731788(meqale).pdf)

Məqalədə yanvarın 15-də Təhsil Nazirliyinin dəstəyi və 3 nömrəli Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə təşkil olunmuş “Nizami Gəncəvi – dünya ədəbiyyatının incisi” adlı dəyirmi masadan bəhs olunur.

Nizami Gəncəvi fenomeni Malayziya mətbuatında // 525-ci qəzet.-2021.- 21 aprel.- S.13.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/aprel/741646.htm>

Məqalədə Malayziyanın nüfuzlu nəşrlərindən biri olan “Utusan Malaysia” qəzetində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi haqqında dərc olunmuş məqalədən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, məqalədə həmçinin dahi şairin dünya mədəni irsinə 5 poemadan ibarət bəxş etdiyi “Xəmsə”dən də bəhs edilmişdir.

“Nizami Gəncəvi: etnogenез və mifologiya” işıq üzü görüb // 525-ci qəzet.-2021.- 5 may.- S.20.
<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/may/743623.htm>

Məqalədə Folklor İnstitutunun Mifologiya şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor Seyfəddin Rzasoyun “Nizami Gəncəvi: etnogenез və mifologiya” kitabının nəşrindən bəhs olunur.

Nizami Gəncəvi fenomeni Mərakeş mətbuatında // 525-ci qəzet.- 2021.- 28 aprel.- S.13.
<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/aprel/743120.htm>

Məqalədə “Al Bayane” qəzetində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi ilə bağlı dərc olunmuş məqalələrdən bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, bu məqalələrin müəllifləri alim-filoloq Muxtar Bedili və Mərakeş-Azərbaycan dostluq cəmiyyətinin vitse-prezidenti Məhəmməd Faquridir.

“Nizami Gəncəvi ili” çərçivəsində ilk tədbir keçirilib // Xalq qəzeti.-2021.- 7 yanvar.- S.2.

[http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2021/yanvar/730477\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/xalqqazeti/2021/yanvar/730477(megale).pdf)

Məqalədə yanvarın 6-da Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə dünya şöhrətli şairin yaşayıb yaratdığı doğma şəhəri Gəncə şəhərində bir qrup hərbi qulluqçunun iştirakı ilə təşkil olunan dəyirmi masadan bəhs olunur. Burada tədbir iştirakçılarının çıxışları ətraflı şəkildə oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

“Nizami Gəncəvi ili”nin elan edilməsi əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan ənənənin davamıdır: [Bu fikirləri AZƏRTAC-a müsahibəsində Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlı deyib] // Azərbaycan.- 2021.- 7 yanvar.- S.4.

<http://www.anl.az/down/megale/azerbaycan/2021/yanvar/735779.htm>

Məqalədə Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlının AZƏRTAC-a verdiyi müsahibədən bəhs olunur. O, öz müsahibəsində “Nizami Gəncəvi ili” ilə bağlı rəhbərlik etdiyi Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin də tədbirlər planından bəhs etmişdir.

Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr edilmiş tədbir: [Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində

eyniadlı tədbirin keçirilməsi haqqında
// Mədəniyyət.- 2021.- 17 fevral.- S.3.
<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/fevral/734944.htm>

Məqalədə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzi tərəfindən Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş ədəbi-musiqili gecədən bəhs olunur.

*“Nizami Gəncəvi və dünya ədəbiyyatı”
mövzusu müzakirə olunub: [Xəzər
Universitetində onlayn seminar] // 525-
ci qəzet.- 2021.- 10 mart.- S.12.*
<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/mart/737464.htm>

Məqalədə Xəzər Universitetinin “Xəzərin ədəbiyyat səyyahları” adlı ədəbi-fəlsəfi məclisinin “Nizami Gəncəvi və dünya ədəbiyyatı” mövzusunda təşkil etdiyi onlayn seminardan bəhs olunur.

*“Nizami Gəncəvi və Əlişir Nəvai: ənənə
və novatorluq”// Mədəniyyət.-2021.- 10
fevral.- S.1;2. // Ədəbiyyat qəzeti.-2021.-
13 fevral.- S.15.*
[http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/fevral/734050\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/fevral/734050(meqale).pdf)

Məqalədə dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880 və dahi özbək şairi Əlişir Nəvainin anadan olmasının 580 illiyi müənisbət ilə Ədəbiyyat İnstitutu və Özbəkistan Respublikasının Azərbaycandakı Səfirliyi ilə birlikdə

təşkil olunmuş “Nizami Gəncəvi və Əlişir Nəvai: ənənə və novtorluq” adlı onlayn Beynəlxalq elmi konfransdan bəhs olunur.

Nizamiqızı, H. Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığının səhnə inikası: I yazı / Həmidə Nizamiqızı // Mədəniyyət.- 2021.- 23 aprel.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/aprel/742217.htm>

Məqalədə Nizami Gəncəvi əsərlərinin səhnə taleyi, dramaturji, musiqili-xoreoqrafik həlli (dram əsərləri, opera və balet nümunələri) və Nizami obrazının özünün səhnə yolu oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Burada həmçinin 1979-cu ildə Gəncədə, sairin vətəninə onun şərəfinə yaradılan Nizami Poeziya Teatrından və səhnələşdirmiş bir sıra əsərlərindən də bəhs edilir.

Nizamiqızı, H. Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığının səhnə inikası: II yazı / Həmidə Nizamiqızı // Mədəniyyət.- 2021.- 30 aprel.- S.6.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/aprel/742993.htm>

Məqalədə Nizami Gəncəvi yaradıcılığına teatr sənəti estetikasından yanaşılaraq, əsərləri əsasında yaradılmış opera və balet nümunələrindən bəhs olunur.

Müəllif qeyd edir ki, Nizaminin “Xəmsə”si, qəzəlləri və obrazı əsasında yazılan əsərlər, demək olar ki, klassik musiqinin bütün janrlarını (opera, balet, müzikl,

simfoniya, simfonik poema, süita, kantata, poema, oratoriya, xor, vokal-instrumental, instrumental, mahnı və romans) əhatə edir.

Nizamiqızı, H. Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığının səhnə inikası: III yazı / Həmidə Nizamiqızı // Mədəniyyət.- 2021.- 5 may.- S.5.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/may/743594.htm>

Məqalədə dahi Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı ilə yanaşı həyat məqamlarının, dövrü, cəmiyyətə münasibətinin ədəbi material kimi teatr səhnəsində necə əks olunduğu oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Bu baxımdan 1942-ci ildə Mehdi Hüseyn tərəfindən yazılmış “Nizami” dramı, görkəmli bəstəkar və gözəl səhnə xadimi Əfrasiyab Bədəlbəylinin müəllifi olduğu “Nizami” operası, Fikrət Əmirovun “Nizami” baleti və s. haqqında qısa məlumat məqalədə öz əksini tapmışdır.

Nizami sözünün işığında: “Sənsiz” bədii qiraət müsabiqəsi // Mədəniyyət.- 2021.-30 aprel.- S.1.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/aprel/742918.htm>

Məqalədə Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının təşkilatçılığı ilə aprel ayının 29-da “Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində təşkil olunmuş “Sənsiz” bədii qiraət müsabiqəsindən bəhs olunur.

“Nizami və musiqi” mövzusunda beynəlxalq onlayn konfrans // Mədəniyyət.-2021.- 5 may.- S.5.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/may/743476.htm>

Məqalədə Azərbaycan Musiqi Mədəniyyəti Dövlət Muzeyinin təşkilatçılığı ilə dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr edilmiş “Nizami və musiqi” adlı beynəlxalq onlayn konfransdan bəhs edilir.

Burada qeyd olunur ki, konfransa Azərbaycan, Avstriya, Almaniya və Türkiyədən 30-a yaxın tədqiqatçı qatılmışdır.

Nizami irsinin ispanidilli ölkələrdə təbliği: [Meksikanın Azərbaycandakı səfiri Xuan Rodriqo Labardini Flores Dövlət Tərcümə Mərkəzində olması haqqında] // Mədəniyyət.- 2021.- 27 yanvar.- S.5.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/yanvar/731918.htm>

Məqalədə Meksikanın Azərbaycandakı səfiri Xuan Rodriqo Labardini Flores ilə Dövlət Tərcümə Mərkəzində təşkil olunan görüşdən bəhs olunur.

Nizaminin 880 illiyi münasibətilə İspaniyada poçt markası buraxılıb // Mədəniyyət.- 2021.- 24 fevral.- S.8.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/fevral/735982.htm>

Məqalədə “Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində Azərbaycanın İspaniyadakı Səfirliyinin təşəbbüsü ilə bu ölkənin Dövlət Poçt və Teleqraf Cəmiyyəti tərəfindən üzərində böyük söz ustası Nizami Gəncəvinin təsvirini əks etdirən poçt markalarının hazırlanmasından bəhs olunur.

Nizaminin 880 illiyi münasibətilə videokonfrans: [“Nizami Gəncəvi İli” ilə əlaqədar] // Mədəniyyət.- 2021.- 27 yanvar.- S.8.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/yanvar/731868.htm>

Məqalədə Azərbaycanın Qars şəhərindəki (Türkiyə) Baş Konsulluğu və İsveçdə fəaliyyət göstərən “Elger” Elm və Tədris Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı əsasında dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş onlayn konfransdan bəhs olunur.

Paşayeva, T. Nizami Gəncəvi: İnsan qəlbinin azadlıq himni / Təranə Paşayeva // 525-ci qəzet.-2021.- 8 may.- S.10-16.

<http://www.anl.az/down/meqale/525/2021/may/744893.htm>

Məqalədə qeyd olunur ki, Nizami Gəncəvi bir-birindən fərqli insan psixologiyasını canlandıran filosof, dahi alimdir. Burada bildirilir ki, Nizamiyə görə insan nikbin olmalıdır. Mənəvi azadlıq insanı insan edən, onu ucaldan ən mühüm psixoloji amillərdən biridir. O insan azad olur ki, o daxilən zəngindir.

Rzayev, S. 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi ili” elan edilməsi çox böyük hadisədir / Seyfəddin Rzayev; müsahibəni apardı: Ş.Əlizadə // Xalq qəzeti.- 2021.- 29 yanvar.- S.7.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/732396\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/732396(meqale).pdf)

Məqalədə Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi ilə əlaqədar görülməli işlərlə bağlı filologiya elmləri doktoru, AMEA-nın Folklor İnstitutunun şöbə müdiri Seyfəddin Rzayevin müsahibəsi əks olunmuşdur.

Filoloq alim ona ünvanlanan sualları cavablandırmış, Nizami Gəncəvi yaradıcılığından bəhs edərək, keçirilməsi məqsəduyğun hesab edilən tədbirlərdən söz açmışdır.

Sarıyeva, İ. Xarici ölkələrdə Nizami Gəncəvi izləri və milli tariximizin təbliği... / İradə Sarıyeva // Bakı xəbər.- 2021.- 3 fevral.- S.10.

[http://www.anl.az/down/meqale/baki_xeber/2021/fevral/732960\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/baki_xeber/2021/fevral/732960(meqale).pdf)

Məqalədə bəşər mədəniyyətinə əvəzsiz və tükənməz töhfələr verən Nizami Gəncəvinin xarici ölkələrdəki heykəllərindən bəhs olunmuşdur.

Burada Nizami Gəncəvinin Bakıdakı heykəli (1949), Moskvada ucaldılmış abidəsi (1991), Sankt-Peterburq şəhərində ucaldılan heykəli (2002), Özbəkistanın paytaxtı Daşkənddəki heykəli (2004), Çuvaşiya Respublikasının mərkəzi Çeboksarı şəhərində ucaldılan abidəsi (2004), Moldovanın paytaxtı Kişinyov şəhərindəki heykəli (2005), İtalyanın paytaxtı Roma şəhərindəki abidəsi (2012) haqqında oxuculara məlumat verilmişdir.

Sovqatov, F. Nizami Gəncəvi ədəbi irsinin orta məktəbdə tədrisi və təbliği / Fail Sovqatov // Ədalət.- 2021.- 16 fevral.- S.4.

[http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2021/fevral/735027\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/adalet/2021/fevral/735027(meqale).pdf)

Müəllif məqalədə Nizami Gəncəvi irsinin orta məktəblərdə təbliği və tədrisi ilə bağlı məsələlərə toxunmuşdur.

Burada qeyd olunur ki, şagirdlərə Nizaminin əsərlərini, oradakı dərin mənəvi-əxlaqi dəyərləri, insan mənəviyyəti ilə bağlı məziyyətləri, atalar sözləri və məsəlləri, canlı xalq dilinə xas obrazlı kəlamları, aforizmləşən misraları öyrənmək və onlardan faydalanmaq tapşırılmalıdır.

Söz sənətinin böyük ustadının əbədiyyət məqamı // Mədəniyyət.- 2021.- 29 yanvar.- S.4.

<http://www.anl.az/down/meqale/medeniyyet/2021/yanvar/734726.htm>

Məqalədə Azərbaycan xalqının bəşər mədəniyyəti xəzinəsinə bəxş etdiyi böyük şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin vəfatından sonra qəbri üzərində tikilən türbədən bəhs olunur.

Şərqsünaslıq İnstitutunda “Nizami və Şərq ədəbiyyatı” seminarı: [Nizami Gəncəvi ili çərçivəsində] // Mədəniyyət.- 2021.- 5 mart.- S.4.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/mart/737063.htm>

Məqalədə Akademik Ziya Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutunda Nizami Gəncəvinin 880 illiyinə həsr olunmuş tədbirlər çərçivəsində “Nizami və Şərq ədəbiyyatı” mövzusunda keçirilən seminardan bəhs olunur.

Şıxıyeva, S. Nizamini öz sözü ilə anlamağın yolları / Səadət Şıxıyeva // Olaylar.- 2021.- 5-11 fevral.- S.14.

<http://www.anl.az/down/megale/olaylar/2021/fevral/733033.htm>

Məqalədə Nizamının ədəbi şəxsiyyəti, əsərlərinin yazılma səbəbi, süjet xətti, qaynaqları, struktur özəllikləri, qəhrəmanları, onların mümkün prototiplərini özündə əks etdirən bir sıra əsərlərdən bəhs olunur.

Müəllif qeyd edir ki, bu tərcümələr tədqiqatçı və tərcüməçi şəxsiyyətinə malik peşəkarlar tərəfindən gerçəkləşdirilərsə, ortaya həqiqətən elmi dəyərə malik işlər qoyula bilər.

Tacikistan portalında Nizamının 880 illiyi ilə bağlı məqalə: [Nizami Gəncəvi İli ilə əlaqədar] // Mədəniyyət.- 2021.- 20 yanvar.- S.8.

<http://www.anl.az/down/megale/medeniyyet/2021/yanvar/731286.htm>

Məqalədə Tacikistanın “avesta.tj” portalında dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin 880 illiyi ilə bağlı rus dilində dərc olunmuş məqalədən bəhs olunur.

Tahirli, A. Şeyx Nizami lövhələri, yaxud “...təvəqqe edirəm: kamalının nöqtə qədərini bizə bəxş edəsən” / Abid Tahirli // Ədəbiyyat qəzeti.- 2021.- 13 fevral.- S.19.

<http://www.anl.az/down/meqale/edebiyyat/2021/fevral/734297.htm>

Məqalədə yazıçı, publisist İsmayıl bəy Qutqaşının Nizami türbəsini ziyarətindən, türkçülük ideologiyası və hərəkatının aparıcı simalarından Yusif Akçuranın (1876-1935) N.Gəncəvi haqqında düşüncələrindən bəhs olunur.

Burada həmçinin Nizami irsinə tez-tez müraciət etmiş, dahi şairin yaradıcılığı haqqında çox sayda sanballı tədqiqat əsərləri qələmə almış, eyni zamanda qardaş Türkiyədə və digər Avropa ölkələrindəki Nizamişünaslıqla bağlı yenilikləri öz səhifələrində dərc etmiş mətbu orqanlardan da bəhs olunur.

Tahirov, K. Azərbaycan mədəniyyəti qürur mənbəyimizdir / Kərim Tahirov // Xalq qəzeti.- 2021.- 8 yanvar.- S.10.

[http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/730571\(meqale\).pdf](http://www.anl.az/down/meqale/xalqqazeti/2021/yanvar/730571(meqale).pdf)

Məqalədə M.F.Axundov adına Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru, professor Kərim Tahirovun 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin fəaliyyəti haqqında, “Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində dünya kitabxanalarında mühafizə olunan Nizami əlyazmalarının digital nüsxələrinin Azərbaycan Milli Kitabxanasına toplanılması barədə söylədiyi fikirlər öz əksini tapmışdır.

Burada həmçinin K.Tahirovun Azərbaycan mədəniyyəti və işğaldan azad edilmiş torpaqlarımız barədə söylədiyi fikirlər də oxucuların diqqətinə çatdırılmışdır.

Turan, A. Azərbaycan və dünya poeziyasının qiymətli incisi Nizami Gəncəvi / Aynur Turan // Türkiistan.- 2021.- 27 aprel-3 may.- S.19. // .- 2021.- 4-10 may.- S.19. // .- 2021.- 8-17 may.- S.19. //.- 202.- 18-24 may.- S.19. // .- 2021.- 25-31 may.- S.19.

[http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/aprel/742457\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/aprel/742457(megale).pdf)

[http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/743399\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/743399(megale).pdf)

[http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/744253\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/744253(megale).pdf)

[http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/744352\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/744352(megale).pdf)

[http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/745609\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/turkustan/2021/may/745609(megale).pdf)

Müəllif məqalənin əvvəlində dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat vermişdir. Daha sonra “Xəmsə”yə daxil olan poemalardan bəhs edən müəllif həmçinin, görkəmli şəxsiyyətlərin N.Gəncəvi haqqında söylədiyi fikirləri də oxucuların diqqətinə çatdırmışdır.

Məqalənin sonunda dahi şairin ailə tərbiyəsi məsələlərinə münasibəti ətraflı şəkildə öz əksini tapmışdır.

UNEC-də “Nizami Gəncəvi irsi dünya kitabxanalarında” layihəsi başlanıb // 525-ci qəzet.- 2021.- 16 fevral.- S.9.
<http://www.anl.az/down/megale/525/2021/fevral/735083.htm>

Məqalədə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) Kitabxana-İnformasiya Mərkəzinin (KİM) “Nizami Gəncəvi irsi dünya kitabxanalarında” adlı layihəsindən bəhs olunur.

Zahid Xəlil: Dünyanın ədəbiyyat biliciləri Nizami Gəncəvi yaradıcılığı ilə tanış olduqca onun dahiliyini bir daha etirafedirlər // Yeni Azərbaycan.- 2021.- 12 yanvar .- S.5.
[http://www.anl.az/down/megale/yeni_az/2021/yanvar/737953\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/yeni_az/2021/yanvar/737953(megale).pdf)

Məqalədə yazıçı-şair, filologiya elmləri doktoru, professor Zahid Xəlilin müsahibəsi öz əksini tapmışdır. Məqalənin əvvəlində Z.Xəlilin 2021-ci ilin ölkəmizdə “Nizami Gəncəvi İli” olan olunmasının mahiyyəti haqqında düşüncələrindən bəhs olunur.

Professor həmçinin bildirir ki, Nizami Gəncəvinin əsərlərində xalqımızın fəlsəfi fikri, milli sosiologiyamız, psixologiyamız öz əksini tapmışdır. Ona görə də Nizamının əsərləri bütün yaş qrupları, eləcə də, uşaqlar üçün aktualdır.

Zalova, Ş. Mikayıl Abdullayev yaradıcılığında “Xəmsə” motivləri / Şəmsiyyə Zalova // 525-ci qəzet.- 2021.- 27 fevral.- S.16.

<http://www.anl.az/down/megale/525/2021/fevral/736318.htm>

Məqalədə Azərbaycan təsviri sənətinin monumental rəngkarlıq sahəsinin qiymətli nümunələrindən biri olan, Xalq rəssamı Mikayıl Abdullayevin Nizaminin “Xəmsə”si əsasında hazırladığı mozaik pannolardan bəhs olunur. Burada qeyd olunur ki, dekorativ memarlıq elementlərinin üstünlük təşkil etdiyi pannolar 1976-cı ildən bəri Nizami metrostansiyasını bəzəməkdədir.

Rus dilində

Алиева, С. Пример мира и толерантности: В Москве прошло мероприятие, посвященное творчеству великого Низами / Сара Алиева // Каспий.- 2021.- 27 февраля- 5 марта.- С.10-11.

[http://www.anl.az/down/megale/kaspi/2021/fevral/736265\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/kaspi/2021/fevral/736265(megale).pdf)

Məqalədə Azərbaycanın Rusiya Federasiyasındakı Səfirliyi və Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin dəstəyi ilə Moskva şəhərinin K.Kərimov adına 1583 nömrəli ümumtəhsil məktəbində təşkil olunmuş “Sözün gücü” adlı videokonfransdan bəhs olunur.

Балет “Семь красавиц” представлен в новой постановке в Москве: [на сцене Московского губернского театра] // Бакинский рабочий.- 2021.- 11 февраля.- С.3.

<http://www.anl.az/down/megale/bakrabochiy/2021/fevral/733798.htm>

Məqalədə Moskva Regional Dövlət Akademik Balet Teatrında görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin “Yeddi Gözəl” baletinin təqdimatından bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, rus tamaşaçıları dahi Nizaminin poeması əsasında Qara Qarayevin yaratdığı bu baleti böyük heyranlıqla seyr etmişdir.

В контексте взаимодействия: К исследованиям творчества Низами подключились и востоковеды: [о мероприятии в Институте востоковедения] // Каспий. - 2021.- 6-12 марта.- С.8.
<http://www.anl.az/down/megale/kaspi/2021/mart/737503.htm>

Məqalədə Akademik Ziya Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutunda dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin anadan olmasının 880-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbirlər çərçivəsində “Nizami və Şərq ədəbiyyatı” adlı seminardan bəhs olunur.

Ильхам Алиев: “880-летний юбилей Низами должен быть широко отмечен как в Азербайджане, так и во всем мире” // Мир литературы. - 2021.- №1(152), январь . - С.1.
[http://www.anl.az/down/megale/mir_ltr/2021/yanvar/735487\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/mir_ltr/2021/yanvar/735487(megale).pdf)

Məqalənin əvvəlində Azərbaycan Respublikasının prezidenti İlham Əliyevin Mədəniyyət Naziri Anar Kərimovla video formatda keçirilən görüşündən bəhs olunur. Burada İlham Əliyevin çıxışı ətraflı şəkildə oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Məqalədə həmçinin qeyd olunur ki, dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin irsi təkcə Azərbaycanda deyil, dünya miqyasında təbliğ olunmalıdır.

Кенгерли, Г. В Узбекистане состоялась официальная церемония

открытия “Года Низами Гянджеви” / Гулу Кенгерли // Мир литературы. - 2021.- № 2(153), февраль. - С.2.

http://www.anl.az/down/megale/mir_ltr/2021/fevral/736465.htm

Məqalədə Prezident İlham Əliyevin bu ili “Nizami Gəncəvi İli” elan etməsi ilə əlaqədar Özbəkistanda Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində dahi şairə həsr olunmuş tədbirin rəsmi açılış mərasimindən bəhs olunur.

Burada qeyd olunur ki, təşkil olunan tədbirdə elm, təhsil, mədəniyyət xadimləri, Nizami Gəncəvi adına Daşkənd Dövlət Pedaqoji Universitetinin müəllim və tələbələri, digər universitetlərin alimləri, Özbəkistan Milli Elmlər Akademiyası, Yazıçılar Birliyi, Özbəkistan-Azərbaycan Dostluq Cəmiyyəti və jurnalistlər iştirak etmişdir.

Россотрудничество и Центральная библиотека НАНА могут реализовать совместные проекты: [в том числе в память Низами Гянджеви] // Неделя.- 2021.- 5 февраля.- С.19.

<http://www.anl.az/down/megale/nedelya/2021/fevral/733361.htm>

Məqalədə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Mərkəzi Elmi Kitabxanasının direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmməd Əliyev və Rusiya İnformasiya və Mədəniyyət Mərkəzinin Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri İrek

Zinnurovun Nizami Gəncəvinin xatirəsi ilə bağlı layihələrin birgə həyata keçirilməsinin müzakirəsinə həsr olunmuş görüşündən bəhs olunur.

Сулейманова, Ф. Наследие Гения: Бакинцы услышали биение сердца великого Низами... // Каспий.- 2021.- 6-12 февраля.- С.13.

<http://www.anl.az/down/megale/kaspi/2021/fevral/733270.htm>

Məqalədə Səməd Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Akademik Rus Dram Teatrının kollektivinin Litvadan olan istehsal qrupu ilə birlikdə möhtəşəm “Yeddi Gözəl” tamaşasının premyerasından bəhs olunur. Qeyd olunur ki, tamaşanın rejissor-prodüsəri Jonas Vaitkus, rəssamları Arturas Simonis və Sandra Straukaite, bəstəkarı Algidas Martinaitis, xoreoqraf-rejissoru Azərbaycanın əməkdar artisti Tair Eynullayev olmuşdur.

Məqalədə bildirilir ki, 7 dekabr 2012-ci ildə dünya teatr sənət praktikasında ilk dəfə olaraq “Yeddi Gözəl” tamaşasının premyerası baş tutmuşdur.

Фарзалиев, З. На троне поэзии / Зульфугар Фарзалиев // Вышка.- 2021.- 8 января.- С.7.

[http://www.anl.az/down/megale/vyshka/2021/yanvar/735021\(megale\).pdf](http://www.anl.az/down/megale/vyshka/2021/yanvar/735021(megale).pdf)

Məqalədə dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəviyə Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərlərində ucaldılmış abidənin tarixindən bəhs olunur. Müəllif burada bildirir ki, Sankt-Peterburqda ucaldılmış abidənin memarı Görüş Babayev olmuşdur. Məqalədə

həmçinin abidənin açılışında ümummili lider Heydər Əliyev və Rusiya prezidenti Vladimir Putinin də iştirak etdiyi oxucuların diqqətinə çatdırılır.

Mündəricat

Azərbaycan Respublikasında 2021-ci ilin “Nizami Gəncəvi İli” elan edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı.....	3
Tərtibçidən.....	6
Nizami Gəncəvinin həyat və yaradıcılığı.....	7
Məqalələr.....	14